

SPELREGLER

Med kommentarer för

HANDBOLL

- Klarlägganden till spelreglerna
- Reglemente rörande avbytarområdet
- Reglemente gällande Shoot-Out
- PM för domare, tidtagare, sekreterare och föreningar

Utgivna av

SVENSKA HANDBOLLFÖRBUNDET

Gällande från den 1 juli 2025

Eftertryck utan tillstånd är förbjudet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Regel 1: Spelplanen.....	5
Regel 2: Speltiden, slutsignal och timeout.....	10
Regel 3: Bollen.....	14
Regel 4: Laget, byte av spelare, utrustning.....	15
Regel 5: Målvakten.....	19
Regel 6: Målgården	20
Regel 7: Hur bollen får spelas, passivt spel.....	22
Regel 8: Förseelse mot motståndare och osportsligt uppträdande.....	25
Regel 9: Mål.....	32
Regel 10: Avkast.....	33
Regel 11: Inkast	35
Regel 12: Målvaktskast	36
Regel 13: Frikast.....	37
Regel 14: 7-meterskast.....	40
Regel 15: Instruktioner för utförande av kast.....	42
Regel 16: Bestraffningar.....	45
Regel 17: Domarna.....	49
Regel 18: Tidtagaren och sekreteraren	51
Domartecken.....	52
Klarlägganden till spelreglerna.....	55
Reglemente rörande avbytarområdet.....	72
Riktlinjer och tolkningar.....	75
Riktlinjer för spelplan och mål.....	90
Shoot-out - Regler och utförande.....	94
Handbollsdomarens 10 punkter.....	98
PM för domare	100
PM för tidtagare och sekreterare	103
PM för föreningar	107

Regel 1 – Spelplanen

1:1 Spelplanen (figur 1) är en rektangel med en längd av 40 meter och en bredd av 20 meter. Den innehåller två målgårdar (regel 1:4 och regel 6) och ett spelfält. Långsidorna kallas sidlinjer, kortsidorna mållinje (mellan stolparna) och yttre mållinje (på båda sidor om målet).

En säkerhetszon runt om spelplanen är önskvärd. Den bör uppgå till minst en (1) meter bredvid sidlinjen och till två (2) meter bakom yttre mållinjen.

Spelplanens beskaffenhet får inte på något sätt under spelet förändras till förmån för det ena laget.

1:2 Målet (figur 2a och 2b) står på mitten av yttre mållinjen. Målstellningen ska vara fastsatt i golvet eller mot väggen bakom. Målet är invändigt två (2) meter högt och tre (3) meter brett.

Målstolarna är fast förenade med en tvärribba och deras bakkant ska sammanfalla med mållinjens baksida. Målstolpar och tvärribba ska vara kvadratiska (8 cm). De ska på de tre sidor som synes från spelfältet vara målade i två kontrasterande färger, som effektivt skiljer sig från bakgrundens.

Målet ska vara försett med nät som ska vara upphängt så att en boll som kastats in i målet normalt sett stannar där.

1:3 Alla spelplanens linjer tillhör helt och hållet det område de begränsar. Mållinjerna ska vara åtta (8) cm breda mellan stolarna (se figur 2a) under det att alla andra linjer ska vara fem (5) cm.

Linjerna mellan två angränsande ytor får ersättas av skillnad i färg mellan de angränsande ytorna på golvet.

1:4 Framför de båda målen finns en målgård (regel 6). Målgården begränsas av målgårdslinjen (6-meterslinjen), som dras på följande sätt:

- (1) en tre (3) meter lång linje direkt framför målet; denna linje är parallell med mållinjen och sex (6) meter framför den (mätt från mållinjens baksida till främre sidan av målgårdslinjen);
- (2) två kvartscirklar, vardera med en radie av sex (6) meter (mätt från den bakre insidan av målstolarna). Dessa kvartscirklar ska ansluta den tre (3) meter långa linjen till yttre mållinjen (se figur 1 och 2a).

1:5 Frikastlinjen - 9-meterslinjen - dras som en streckad linje på tre (3) meters avstånd från målgårdslinjen. Frikastlinjens streck - liksom avstånden mellan dessa - ska vara 15 cm långa (figur 1).

1:6 7-meterskastlinjen är en (1) meter lång linje direkt framför målet. Den dras parallellt med mållinjen och på sju (7) meters avstånd från den (mätt från baksidan av mållinjen till framsidan av 7-meterskastlinjen); (se figur 1).

- 1:7** Målvaktens begränsningslinje - 4-meterslinjen - är en 15 cm lång linje, som dras direkt framför målet. Den dras parallellt med mållinjen på ett avstånd av fyra (4) meter (mätt från baksidan av mållinjen till framsidan av 4-meterslinjen); (se figur 1).
- 1:8** Mittlinjen förbinder de båda sidlinjernas mittpunkter (figur 1 och 3).
- 1:9** En cirkel med en diameter på 4 meter, kallat avkastområde, är placerad på mitten av mittlinjen (se bild 1b och regel 10:3 b). Avkastområdet kan vara:
- ett område med från spelplanen avvikande färg (4 m i diameter)
  - en cirkellinje
- 1:10** Avbytarlinjen (en del av sidlinjen) för varje lag sträcker sig från mittlinjen till en punkt på ett avstånd av 4,5 meter från mittlinjen. Denna slutpunkt av avbytarlinjen är markerad med en linje parallell med mittlinjen som sträcker sig 15 cm in på spelplanen och 15 cm utanför spelplanen (se figur 1 och 3).

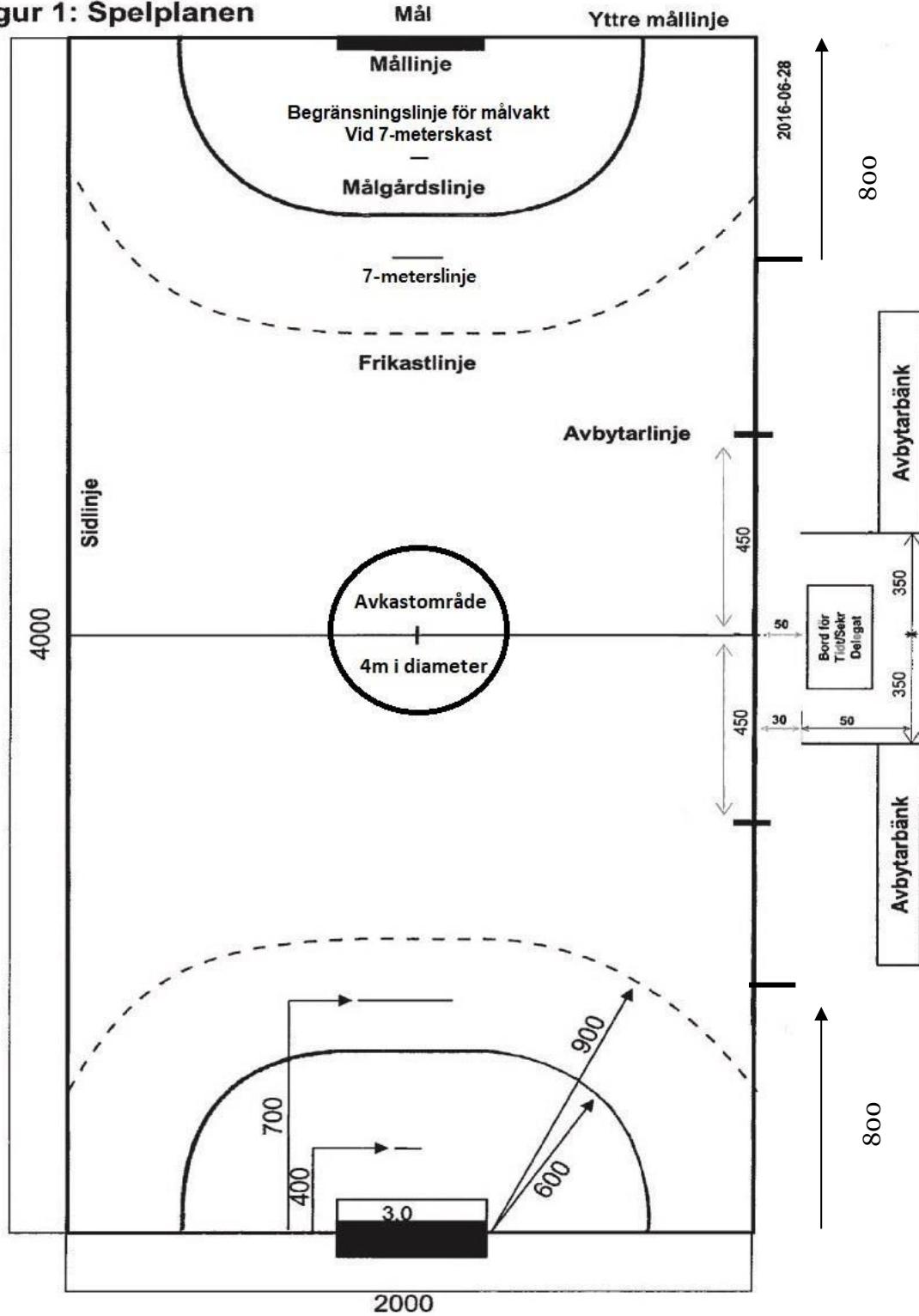
Observera: Det nya avkastområdet är obligatoriskt i alla tävlingar som organiseras av IHF och professionella handbollsligor för seniorer och en möjlighet för kontinentala förbund och för varje annan tävling som arrangeras av nationsförbund (se regel 1:9).

SHF:s kommentar:

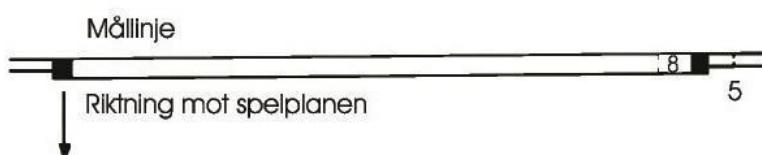
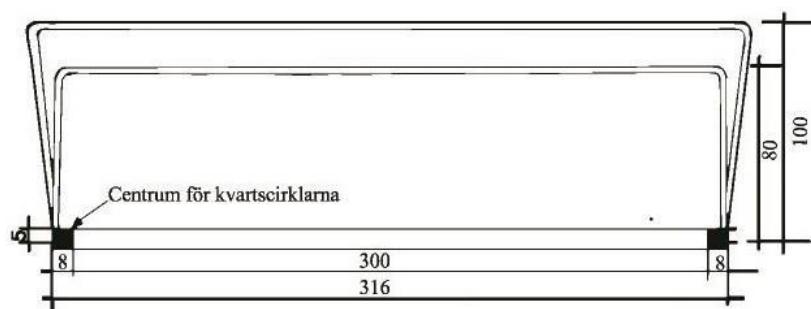
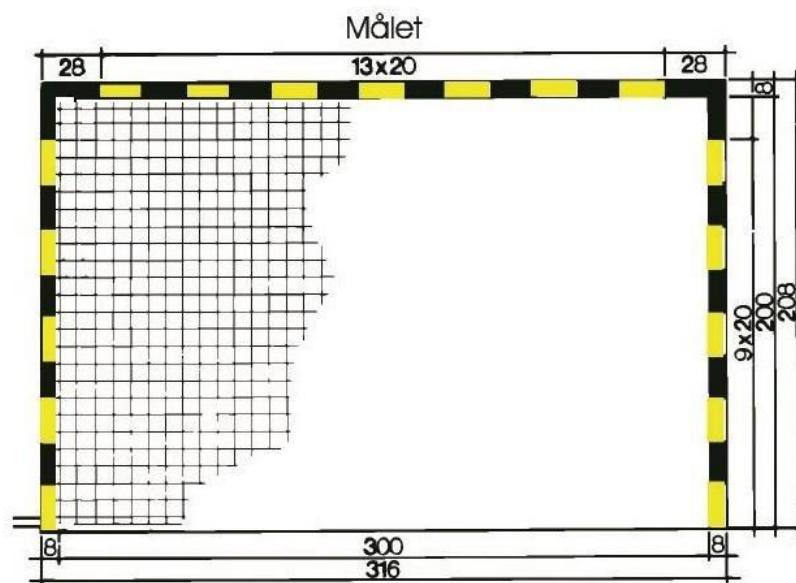
Det nya avkastområdet tillämpas i all handboll i Sverige.

- 1:11** Coachingzonen börjar 3,5 meter från mittlinjen och slutar 8 meter från respektive yttersta mållinje och inkluderar, så långt som möjligt, området direkt bakom bänken.

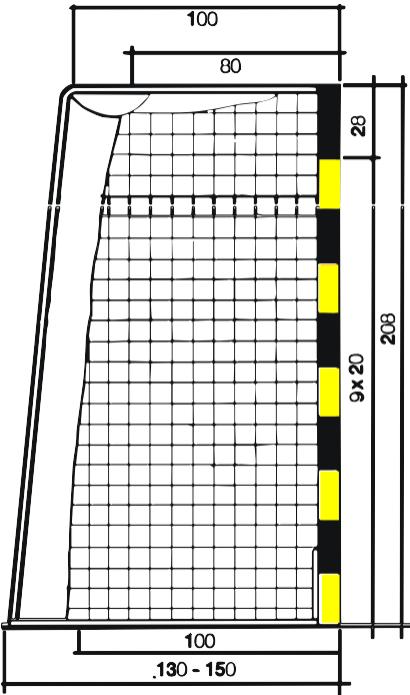
Figur 1: Spelplanen

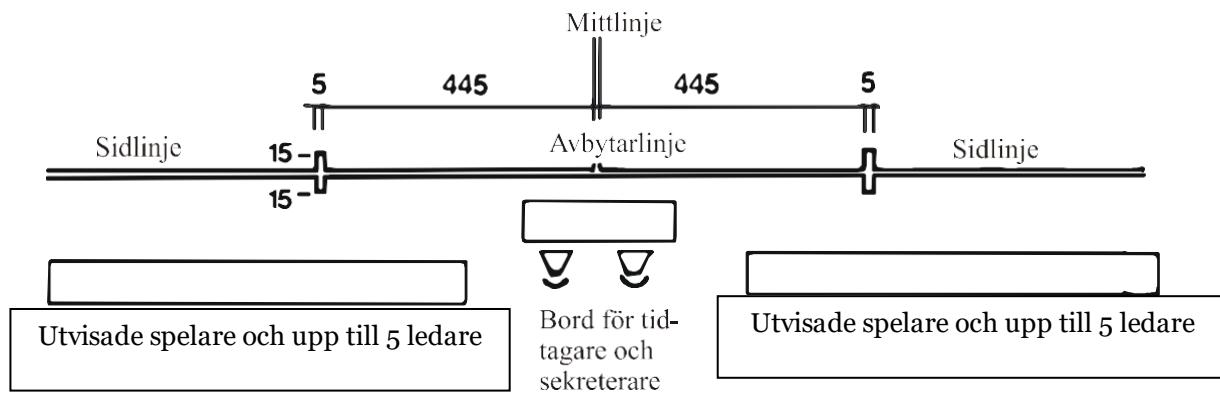
Figur 2a: Målet

Figur 2b: Målet – sett från sidan

Figur 3: Avbytarlinjer och avbytarområdet

Bordet för tidtagare och sekreterare och bänkarna för avbytarna ska placeras på sådant sätt att tidtagare och sekreterare kan se avbytarlinjerna. Bordet bör placeras närmare sidlinjen än bänkarna, men minst 50 cm utanför sidlinjen.

Regel 2 – Speltiden, slutsignalen och timeout

Speltiden

- 2:1** Den normala speltiden för alla lag med spelare som är 16 år och äldre är två halvlekars på 30 minuter. Halvtidspausen är normalt 10 minuter.

Den normala speltiden för ungdomslag är 2 x 25 minuter i åldersgruppen 12–16 år och 2 x 20 minuter för åldersgruppen 8-12 år, i båda fallen med en halvtidspaus normalt på 10 minuter.

IHF:s kommentar:

IHF, kontinent- och nationsförbund har rätten att anta avvikande regler inom sina ansvarsområden rörande halvtidspausen. Halvtidspausen får som längst vara 15 minuter.

- 2:2** Förlängning spelas, efter en paus på fem (5) minuter, om en match är oavgjord vid slutet av den ordinarie speltiden och en segrare ska utses. Förlängningen består av två halvlekars på fem (5) minuter med en minuts halvtidspaus.

Om matchen åter är oavgjord efter den första förlängningen ska en andra förlängning spelas efter en paus på 5 minuter. Denna förlängning har också två halvlekars på 5 minuter med en halvtidspaus på 1 minut.

Om matchen fortfarande är oavgjord ska segraren utses i överensstämmelse med bestämmelserna i det gällande tävlingsreglementet. I händelse att använda 7-meterskast som avgörande för att utse en vinnare ska nedan beskrivna procedur användas:

IHF:s kommentar:

Om 7-meterskast används som avgörande är spelare som inte är utvisade eller diskvalificerade vid speltidens slut berättigade att delta. (Se även Regel 4:1, 4:e stycket). Varje lag nominerar fem (5) spelare. Dessa spelare gör ett kast vardera, alternerande med spelarna från det andra laget. Lagen måste inte i förväg bestämma ordningsföljden mellan sina kastare. Målvakter kan fritt väljas och bytas bland de spelare som har rätt att delta. Spelare får delta som såväl kastare som målvakter.

Domarna väljer vilket mål som ska användas. Domarna gör en slantsingling och vinnande lag väljer om de ska kasta först eller sist. Om man måste fortsätta för att ställningen fortsatt är oavgjord efter fem kast vardera så byts efter varje omgång om fem kast ordningen för vilket lag som börjar. För en sådan fortsättning ska varje lag nominera fem spelare. Alla eller några av dem kan vara de samma som i första ronden. Denna metod för att nominera fem (5) spelare i taget fortsätter så länge det är nödvändigt. Emellertid utses vinnaren nu så snart det blir en målskillnad när lagen har gjort lika många kast.

Om avgörande genom 7-meterskast har nåtts i första omgången innan båda lagen har utfört fem kast vardera är det inte nödvändigt att utföra de resterande kasten. Spelare kan bli diskvalificerade från vidare deltagande i 7-meterskasten i händelse av tydligt eller upprepat osportsligt beteende (16:6e). Om detta berör en spelare som just har blivit nominerad i en grupp av fem (5) kastare, måste laget nominera en annan kastare

SHF:s kommentar:

Se reglemente för Shoot-out.

Slutsignal

- 2:3** Speltiden börjar med domarens signal för det första avkastet. Den slutar med den automatiska slutsignalen från befintlig väggklocka eller med tidtagarens slutsignal. Om ingen sådan signal kommer, ska domarna blåsa för att markera att speltiden är slut (17:9).

IHF:s kommentar:

Om en väggklocka med automatisk slutsignal inte är tillgänglig ska tidtagaren använda ett bordsur eller ett tidtagarur och avsluta matchen med slutsignal (18:2, andra stycket).

- 2:4** Ojustheter och osportsligheter som begås före eller samtidigt med slutsignalen (vid halvtid eller i slutet av matchen, även vid förlängning) ska bestraffas även om det utdömda frikastet (13:1) eller 7-meterskastet inte kan läggas förrän efter signalen.

På liknande sätt ska kastet göras om i de fall där slutsignalen (vid halvtid eller i slutet av matchen, även vid förlängning) ljuder precis under utförandet av ett frikast eller ett 7-meterskast eller när bollen redan är i luften. I båda fallen avslutar domarna matchen efter det att frikastet eller 7-meterskastet har lagts (eller lagts om) och det omedelbara resultatet har avvaktats.

- 2:5** För frikast som utförs (eller görs om) med hänvisning till regel 2:4, tillämpas speciella bestämmelser gällande spelarnas placeringar och spelarbyten. Som ett undantag till de normala spelarbytena enligt regel 4:4, är spelarbyte endast tillåtet för en spelare i det kastande laget, dock har det försvarande laget rätt att byta in en målvakt om laget vid slutsignalen spelade utan målvakt.

Överträdelse bestraffas enligt regel 4:5, första stycket. Dessutom ska kastarens medspelare vara placerade minst tre (3) meter från kastaren, utöver att de ska vara placerade utanför motståndarnas frikastlinje (13:7, 15:6; se även klarläggande 1). Placering för det försvarande lagets spelare anges i regel 13:8.

- 2:6** Spelare och ledare kan bli föremål för personliga straff för förseelser eller osportsligt uppträdande under utförandet av ett frikast eller 7-meterskast som utförs under de förhållanden som beskrivs i regel 2:4-5. En förseelse under utförandet av ett sådant kast kan emellertid inte leda till ett frikast i den andra rikningen.

- 2:7** Om domarna konstaterar att tidtagaren har givit slutsignalen (för halvtid eller vid matchens slut eller vid förlängning) för tidigt ska de hålla kvar spelarna på spelplanen och spela den resterande tiden.

Det lag som var i besittning av bollen vid tidpunkten för den för tidiga signalen förblir i besittning av bollen när spelet återupptas. Om bollen var ur spel ska spelet återupptas med det kast som svarar mot situationen. Om bollen var i spel, sätts spelet i gång med frikast enligt regel 13:4a-b.

Om första halvleken av matchen (eller en förlängning) har blivit avblåst för sent, ska den andra halvleken avkortas med motsvarande tid. Om den andra halvleken av en match eller en förlängning har avslutats för sent har domarna inte längre möjlighet att ändra någonting.

Timeout

- 2:8** Domarna avgör start och längd vid ett spelavbrott ("timeout")

Timeout är obligatoriskt när:

- en utvisning eller diskvalifikation döms;
- lag-timeout beviljas;
- signal ges av tidtagaren eller delegaten;
- samråd mellan domarna är nödvändigt i enlighet med regel 17:6-7.

Timeout ska normalt också ges i vissa andra situationer beroende på omständigheterna (se klarläggande 2).

Förseelser under en timeout har samma konsekvenser som förseelser under speltiden (16:10, första stycket).

- 2:9** Principiellt är det domarna som avgör när klockan ska stoppas och startas vid en timeout. Avbrottet i speltiden ska meddelas tidtagaren genom tre korta signaler med pipan och domartecken 15.

Däremot, om det är en timeout med hänvisning till 2:8 b-c ska tidtagaren stoppa klockan omedelbart utan att invänta bekräftelse från domarna.

Signal måste alltid ges för att informera om att spelet återupptas efter timeout (15:5b).

IHF:s kommentar:

En signal från tidtagaren eller delegaten stoppar spelet. Även om domarna (och spelarna) omedelbart inser att spelet har stoppats är varje handling på spelplanen efter signalen ogiltig. Med detta menas att om ett mål är gjort efter en signal från bordet ska målet underkännas.

På liknande sätt är beslutet att utdöma ett kast för ett lag (7-meterskast, frikast, inkast, avkast eller målvaktskast) ogiltigt. Spelet ska i stället återupptas på det sätt som motsvarar situationen som var när tidtagaren eller delegaten blåste. (Den typiska orsaken för ingripande av denna art är lag-timeout eller felaktigt byte).

Varje personlig bestraffning som utdelas av domarna mellan det att signalen kommer från bordet och att domarna bekräftar timeouten är giltig. Detta tillämpas oavsett typ av överträdelse och oavsett stränghet på bestraffningen.

- 2:10** Varje lag har rätt till en lag-timeout på en (1) minut i varje halvlek av den ordinarie speltiden (men inte i förlängningar). Detaljerade instruktioner beträffande lag-timeout finns i klarläggande 3.

SHF:s kommentar:

För ungdomshandboll se TBBU. Avvikelser kan förekomma i distriktsserier och cuper.

Regel 3 – Bollen

3:1 Bollen består av ett hölje av läder eller konstmaterial. Den måste vara rund. Ytan får inte vara bländande eller hal (17:3).

3:2 Följande två kategorier av bollar är tillämpliga:

- Handbollar som spelas med klister

Följande bollstorlekar avseende omkrets och vikt ska användas för de olika ålderskategorierna:

- 58-60 cm och 425–475 g (IHF storlek 3) för manliga spelare och för manlig ungdom (16 år och äldre);
- 54-56 cm och 325–375 g (IHF storlek 2) för kvinnliga spelare, för kvinnlig ungdom (14 år och äldre) och manlig ungdom (12 till 16 år);
- 50-52 cm och 290–330 g (IHF storlek 1) för kvinnlig ungdom (8 till 14 år) och manlig ungdom (8 till 12 år).

- Handbollar som spelas utan klister

Följande bollstorlekar avseende omkrets och vikt ska användas för de olika ålderskategorierna:

- 55,5-57,5 cm och 400–425 g (IHF storlek 3) för manliga spelare och för manlig ungdom (16 år och äldre);
- 51,5-53,5 cm och 300–325 g (IHF storlek 2) för kvinnliga spelare, för kvinnlig ungdom (14 år och äldre) och manlig ungdom (12 till 16 år);
- 49-51 cm och 290–315 g (IHF storlek 1) för kvinnlig ungdom (8 till 14 år) och manlig ungdom (8 till 12 år).

SHF:s kommentar:

För ungdomshandboll gäller tävlingsbestämmelser för barn och ungdom (TBBU). Beträffande klisterfria bollar (§ 3:2 b), se SHF:s tävlingsbestämmelser.

IHF:s kommentar:

De tekniska kraven på bollarna som används i alla officiella matcher finns i IHF:s bollreglemente. Storleken och vikten för bollar som används för minihandboll är inte fastställda i de vanliga spelreglerna.

3:3 Vid varje match ska minst två reglementsensliga bollar finnas tillgängliga. Reservbollen måste omedelbart vara tillgänglig vid tidtagarbordet under matchen. Bollarna måste uppfylla kraven i regel 3:1-2.

3:4 Domarna avgör när en reservboll ska användas. I sådana fall bör domarna snabbt få reservbollen i spel för att minimera avbrottet och undvika timeout.

Regel 4 – Laget, spelarbyten, utrustning och spelarskador

Laget

- 4:1** Ett lag består av upp till 16 spelare.

Högst sju (7) spelare får samtidigt befina sig på spelplanen. Övriga spelare är avbytare.

En spelare som är utsedd till målvakt får vid varje tidpunkt bli utespelare. (se dock regel 8:5 kommentarer, andra stycket). På samma sätt får en utespelare vid varje tidpunkt bli målvakt (se dock 4:4 och 4:7). Endast en spelare i respektive lag kan samtidigt identifieras som målvakt på spelplanen.

Om ett lag spelar utan målvakt får maximalt sju (7) utespelare vara på planen samtidigt (se regel 4:7, 6:1, 6:2c, 6:3 8:7f, 14:1a).

Reglerna 4:4–7 ska tillämpas gällande byte av målvakt mot utespelare.

Ett lag måste vid matchens början ha minst fem (5) spelare på spelplanen. Antalet spelare i ett lag kan närsom helst under matchen utökas upp till 16, förlängningar inkluderade.

Spelet får fortsätta även om laget reduceras till färre än fem (5) spelare på spelplanen. Domarna avgör om och när matchen definitivt bör avbrytas (17:12).

IHF:s kommentar:

IHF, kontinent- och nationsförbund har rätten att anta avvikande regler inom sina ansvarsområden gällande antalet spelare. Det är dock inte tillåtet att använda mer än 16 spelare.

- 4:2** Ett lag får använda högst fem (5) ledare under matchen. Dessa ledare får inte bytas ut under matchens gång. En av dem måste antecknas som lagansvarig. Endast denne ledare är berättigad att kontakta tidtagare, sekreterare och eventuellt domarna (se dock klarläggande 3).

En ledare får i princip inte beträda spelplanen under matchen. En överträdelse av denna regel ska bestraffas som osportsligt uppträdande (8:7, 16:1b, 16:3e-g och 16:6c). Spelet återupptas med frikast för motståndarna (13:1a-b; se dock klarläggande 7).

Lagansvarig ska se till att inga andra än de registrerade ledare (maximalt 5 personer) samt de deltagarberättigade spelarna (4:3) befinner sig i avbytarområdet. Överträdelse mot detta resulterar i progressiv bestraffning av den lagansvarige (16:1b, 16:3e och 16:6c).

Observera: IHF, kontinentala och nationella förbund har rätt att tillämpa andra bestämmelser inom sitt ansvarsområde rörande antalet ledare. Fler än 5 ledare är dock inte tillåtna.

- 4:3** En spelare eller ledare är deltagarberättigad om han är närvarande vid matchens början och införd i matchprotokollet.

Spelare/ledare som kommer sedan spelet börjat, måste av sekreterare /tidtagare ges rätt att delta i spelet och måste föras in i matchprotokollet.

En deltagarberättigad spelare får i princip när som helst beträda spelplanen över den egna avbytarlinjen (se dock regel 4:4 och 4:6).

Lagansvarig ska se till att endast spelare som är deltagarberättigade beträder spelplanen. Överträdelse ska bestraffas som osportsligt uppträdande av den lagansvarige (13:1a-b, 16:1b, 16:3d, och 16:6c, se dock klarläggande 7).

Spelarbyten

- 4:4** Avbytare får beträda spelplanen när som helst och vid upprepade tillfällen (se dock 2:5), utan anmälan till tidtagare eller sekreterare om de spelare som ska ersättas, redan har lämnat spelplanen (4:5).

Vid spelarbyten ska spelarna alltid gå in på respektive lämna spelplanen över det egna lagets avbytarlinje (4:5). Denna bestämmelse gäller också vid målvaktsbyte (se även 4:7 och 14:10). Reglerna för spelarbyte gäller även under timeout (utom under lag-timeout).

IHF:s kommentar:

Ändamålet med begreppet ”avbytarlinje” är att garantera ärliga och riktiga byten. Meningen är inte att det ska förorsaka bestraffningar i andra situationer där en spelare går över sidlinjen eller ytter mällinjen på ett oskyldigt sätt och utan något som helst syfte att få fördel (till exempel att få vatten eller en handduk vid bänken precis på andra sidan avbytarlinjen eller att lämna spelplanen på ett sportsmannamässigt sätt när man fått en utvisning och går över sidlinjen vid bänken, men precis utanför 15 cm-linjen). Taktiskt och felaktigt användande av området utanför spelplanen hanteras separat, regel 7:10.

- 4:5** Ett felaktigt spelarbyte ska bestraffas med utvisning av den skyldige spelaren. Om flera än en (1) spelare från samma lag i samma situation gör sig skyldiga till felaktigt byte ska endast den spelare som först begår felet bestraffas. Spelet återupptas med frikast för motståndarna (13:1a-b se dock klarläggande 7).

- 4:6** Om en tillkommande spelare beträder spelplanen utan byte eller om en spelare oberättigat ingriper i spelet från avbytarområdet ska denne bestraffas med utvisning.

Laget ska därför reduceras med en spelare på spelplanen under följande två (2) minuter (bortsett från att den inträdande tillkommande spelaren måste lämna spelplanen).

Om en utvisad spelare beträder spelplanen under tiden för sin utvisning bestraffas han med en ny utvisning på två (2) minuter. Denna utvisning börjar omedelbart varpå laget reduceras ytterligare med en valfri spelare på spelplanen under överlappningen mellan den första och den andra utvisningen. I båda fallen återupptas spelet med frikast för motståndarna (13:1a-b; se dock klarläggande 7).

Utrustning

- 4:7** Utespelarna i ett lag ska ha enhetlig tävlingsdräkt som i färg och utförande tydligt skiljer sig från motståndarlagets. Alla spelare som används som målvakter i ett lag ska bära samma färg. Denna färg ska skilja sig från samtliga utespelare och från målvakt(er) i motståndarlaget (17:3).
- 4:8** Spelarna ska på ryggen av sina tröjor ha minst 20 cm och på bröstet minst 10 cm höga siffror. Dessa ska vara från 1 till 99. En spelare som byter mellan att vara utespelare och målvakt måste ha samma nummer i båda positionerna. Siffrornas färg måste tydligt skilja sig från tävlingsdräkten.
- 4:9** Spelarna måste bära idrottsskor. Det är inte tillåtet att bära föremål som kan vara farliga för spelarna eller ge fördelar gentemot motspelarna. Detta innefattar till exempel huvudskydd, ansiktsmask, handskar, klockor, ringar, synbar piercing, halskedja eller länkar, örhänge, glasögon utan fasthållningsband eller med hårda bågar, föremål som kan orsaka skär- eller rövsår (naglar ska vara kortklippta) liksom andra föremål som kan vara farliga (17:3).

Spelare som inte uppfyller dessa krav får inte delta i spelet förrän felaktigheterna rättats till.

Släta ringar, små örhängen och synbar piercing är tillåtna om de tejsas över på ett sätt som gör att de inte längre utgör en fara för spelarna. Hårband, huvuddukar och lagkaptensbindel är tillåtna om de är tillverkade av mjukt, tänjbart material.

Lagansvarig bekräftar genom att skriva under matchprotokollet innan matchstart att alla spelarna är korrekt utrustade. Om domarna upptäcker felaktigheter i utrustningen då matchen startat (enligt regel 4:9) ska lagansvarig bestraffas progressivt och spelaren det berör måste lämna spelplanen tills dess felaktigheten är tillrättad.

Om laget tvekar kring sin utrustning måste lagansvarig kontakta domarna eller delegaten före matchstart (Se också ”Riktlinjer och tolkningar, bilaga 2”).

Skadad spelare

- 4:10** En spelare som blöder, har blod på kroppen eller speldräkten måste lämna spelplanen omedelbart och frivilligt (genom ett normalt byte) för att få blödningen stoppad, såret täckt och kroppen och speldräkten rengjord.

Spelaren får inte återvända till spelplanen innan detta blivit gjort.

En spelare som inte följer domarnas anvisningar i samband med denna bestämmelse anses skyldig till osportsligt uppträdande (8:7, 16:1b och 16:3d).

4:11 I händelse av en skada får domarna ge tillstånd (genom domartecken 15 och 16) för två av de deltagarberättigade personerna (se 4:3) att beträda spelplanen under en timeout för det speciella syftet att hjälpa en skadad spelare från det egna laget.

Om domarna är absolut säkra på att den skadade spelaren behöver medicinsk behandling på spelfältet ska de omedelbart visa domartecken 15 och 16. Efter att ha fått medicinsk behandling på spelfältet måste spelaren omedelbart lämna spelplanen. Spelaren kan endast återinträda på spelplanen när det tredje anfallet för hans lag avslutats. (förfarande och undantag, se Klarläggande 8).

Oavsett antal räknade anfall kan spelaren återinträda efter halvtidspaus. Om spelaren återinträder i spelet för tidigt ska han bestraffas enligt regel 4:4–4:6.

Observera: Endast nationsförbund är berättigade att inom ungdomshandboll tillåta undantag från regel 4:11, andra stycket.

Om ytterligare personer beträder spelplanen efter det att de två första redan har gått in, inkluderat personer från det inte berörda laget, ska det bestraffas som felaktigt byte. Rör det sig om spelare gäller regel 4:6 och 16:3a och rör det sig om en ledare gäller 4:2, 16:1b, 16:3e och 16:6c.

En person som har fått tillåtelse att beträda spelplanen men i stället för att bistå den skadade spelaren ger instruktioner till spelare, angriper motståndare eller domare och så vidare ska betraktas som skyldig till osportsligt uppträdande (16:1b, 16:3d och 16:6c).

Regel 5 – Målvakten

Det är **tillåtet** för målvakten att:

- 5:1** Beröra bollen med alla kroppsdelar vid försvarsarbete i målgården;
- 5:2** Röra sig obegränsat med bollen i målgården utan de begränsningar som gäller för utespelare (7:2-4, 7:7); målvakten får dock inte födröja utförandet av målvaktskast (6:4-5, 12:2 och 15:5b);
- 5:3** lämna målgården utan boll och delta i spelet på spelfältet. Han är i det fallet underkastad samma bestämmelser som på planen deltagande spelare. (med undantag för de situationer som beskrivs i regel 8:5, kommentar andra stycket) Målvakten anses ha lämnat målgården så snart han med någon kroppsdel berör planen utanför målgårdslinjen;
- 5:4** lämna målgården med bollen, om han inte har kropps- eller bollkontroll, och spela bollen vidare ute på spelfältet.

Det är **inte tillåtet** för målvakten att:

- 5:5** utsätta motspelare för fara i försvarsarbete (8:3, 8:5, 8:5 kommentar, 13:1b);
- 5:6** lämna målgården med bollen under kontroll; detta föranleder ett frikast (6:1, 13:1a och 15:7 tredje stycket) om domaren blåst för utförande av målvaktskast; i annat fall ska målvaktskastet göras om (15:7 andra stycket) se dock tolkningen av fördelsregeln i 15:7, om målvakten tappar bollen utanför målgården efter att ha gått över linjen med bollen i handen.
- 5:7** beröra en utanför målgården på golvet liggande eller rullande boll så länge han befinner sig i målgården (6:1, 13:1a);
- 5:8** hämta in i målgården en utanför målgården på golvet liggande eller rullande boll (6:1, 13:1a);
- 5:9** gå från spelfältet in i den egna målgården med bollen (6:1, 13:1a);
- 5:10** med underben eller fot beröra bollen om den rör sig i riktning mot spelfältet (13:1a);
- 5:11** överskrida målvaktens begränsningslinje (4-meterslinjen) eller dess förlängning till dess bollen lämnat kastarens vid utförandet av 7-meterskastet (14:9).

IHF:s kommentar:

Så länge som målvakten har en fot på golvet bakom eller på målvaktens begränsningslinje (4-meterslinjen) är det tillåtet för honom att i luften föra fram den andra foten eller någon annan kroppsdel över denna linje.

Regel 6 – Målgården

6:1 Målgården får endast beträdas av målvakten (se dock 6:3). Målgården inklusive målgårdslinjen anses vara berörd om den vidrös av utespelare med någon del av kroppen.

6:2 När en utespelare beträder målgården ska följande beslut fattas:

- a) målvaktkskast, när en utespelare i anfallande lag är i besittning av bollen och beträder målgården eller beträder målgården utan boll och därigenom får en fördel (12:1);
- b) frikast, när en utespelare i det försvarande laget beträder målgården och därigenom får en fördel, men utan att omintetgöra en klar målchans (13:1b se även 8:7f)
- c) 7-meterskast, om en försvarsspelare beträder målgården och därigenom omintetgör en klar målchans (14:1a; se också 8:8i). För denna regels syfte menas med begreppet ”beträda målgården” att beröra målgårdslinjen eller att ta ett tydligt steg in i målgården.

6:3 Beträdandet av målgården föranleder ingen åtgärd om:

- a) en spelare beträder målgården sedan han spelat bollen om detta inte innebär någon nackdel för motspelaren;
- b) en spelare utan boll beträder målgården och han därigenom inte får någon fördel;

6:4 Bollen anses vara ”ur spel” när målvakten har bollen och sin kropp under kontroll i målgården (12:1). Bollen ska åter sättas i spel genom ett målvaktkskast (12:2).

6:5 Bollen förblir i spel medan den rullar på golvet inne i målgården. Målvaktens lag är i besittning av den och det är bara målvakten som får beröra den. Målvakten får ta upp bollen, vilket medför att den är ur spel och sedan återigen sätta den i spel, i överensstämmelse med 6:4 och 12:1-2 (se dock 6:7b). Om bollen berörs av en lagkamrat till målvakten då den rullar på golvet döms frikast (se dock 14:1a, i anslutning till klarläggande 6c) och spelet fortsätter med ett målvaktkskast (12:1 (III)) om den berörs av en motståndare.

Bollen är ur spel så snart den ligger på golvet i målgården (12:1 (II)). Målvaktens lag är i besittning av den och det är bara målvakten som får beröra den.

Målvakten måste återigen sätta bollen i spel i överensstämmelse med 6:4 och 12:2 (se dock 6:7b).

Det förblir ett målvaktkskast om bollen berörs av vilken annan spelare som helst i något av lagen (12:1, andra stycket, 13:3).

Det är tillåtet att röra bollen när den är i luften över målgården så länge som det sker i enlighet med regel 7:1 och 7:8.

- 6:6** Spelet ska fortsätta (genom ett målvaktskast enligt regel 6:4-5) om en spelare i det försvarande laget i försvarsarbetet berör bollen och denna fångas av målvakten eller blir liggande i målgården.
- 6:7** Om en spelare spelar bollen in i egen målgård döms enligt följande:
- mål, om bollen går i mål;
  - frikast om bollen blir liggande i målgården eller om målvakten berör bollen utan att denna går i mål (13:1a, b);
  - inkast om bollen går ut över yttre mållinjen (11:1);
  - spelet går vidare om bollen passerar genom målgården tillbaka till spelfältet utan att den berörs av målvakten.
- 6:8** Boll som från målgården kommer tillbaka ut på spelfältet är fortfarande i spel.

Regel 7 – Hur bollen får spelas, passivt spel

Spela bollen

Bollen anses vara ”i spel” från det att ett formellt kast har utförts till dess spelet avbryts genom en signal från domarna, tidtagaren eller delegaten eller ett beslut om målvakts- eller inkast tas av domarna.

Det är **tillåtet** att:

- 7:1** kasta, fånga, stoppa, stöta, slå och boxa bollen med användandet av händer (öppna eller knutna), armar, huvud, bål, lår och knän.
- 7:2** hålla bollen högst tre (3) sekunder även om den ligger på golvet (13:1a);
- 7:3** Ta maximalt tre steg (13:1 a) efter att ha tagit emot bollen från en annan spelare eller efter att ha fångat bollen efter att ha studsat den. Om en spelare tar emot eller fångar bollen medan hans fötter inte har kontakt med golvet så räknas inte att sätta ned en fot eller båda samtidigt som ett steg. Ett steg är taget när:
- spelaren, som står med båda fötterna på golvet, lyfter en fot och åter sätter ner den eller flyttar en fot från en plats till en annan;
  - spelaren berör golvet med endast en fot, fångar bollen och därefter berör golvet med den andra foten;
  - spelaren efter ett hopp berör golvet med endast en fot och därefter utför ett hopp på samma fot eller berör golvet med den andra foten;
  - spelaren efter ett hopp berör golvet med båda fötterna samtidigt och därefter lyfter en fot och åter sätter ner den eller flyttar en fot från en plats till en annan.

IHF:s kommentar:

Om en och samma fot flyttas från en plats till en annan och den andra foten ”släpas” bakom, räknas det inte som ett steg. Det är i enlighet med reglerna om en spelare ramlar i golvet och glider i väg och sedan reser sig upp och spelar bollen vidare. Detta är även fallet om en spelare dyker efter bollen, tar kontroll över den, reser sig upp och spelar den vidare.

- 7:4** Såväl på stället som under förflyttning:
- studsa bollen en gång och åter fånga den med en hand eller båda händerna;
  - med en hand studsa bollen upprepade gånger (dribbla) och därefter med en hand eller båda händerna fånga bollen eller ta upp den.
  - upprepigt med en hand rulla bollen på golvet och sedan fånga den eller plocka upp den igen med en eller båda händerna. Så snart spelaren därefter fattar bollen med en hand eller med båda händerna, måste den

spelas efter högst tre (3) steg eller inom tre (3) sekunder (13:1a).

Studs börjar räknas när spelaren berör bollen med någon kroppsdel och styr bollen mot golvet. När bollen berört annan spelare eller målställningen får spelaren på nytt studsa bollen och återigen fånga den (se dock 14:6).

7:5 Föra bollen från den ena handen till den andra.

7:6 Spela bollen knästående, sittande eller liggande på golvet (se dock 15:1)

Det är inte **tillåtet** att:

7:7 efter att ha haft bollen under kontroll röra den mer än en gång utan att den längre mellan har berört golvet, annan spelare eller målställningen (13:1a). Det ska dock inte bestraffas när bollen berörs mer än en gång om spelaren ”fumlar” med bollen och misslyckas att få den under kontroll i ett försök att fånga eller stoppa den.

7:8 beröra bollen med underben eller fot om den inte av motspelare kastats på spelaren (13:1a-b, se även 8:7e, 8:8f).

7:9 Spelet fortsätter om bollen berör en domare på spelplanen.

7:10 Det är inte tillåtet att röra bollen om någon del av kroppen samtidigt berör golvet utanför spelplanen. Det ska leda till ett frikast för motståndarna (13:1a).

Om en spelare i det lag som är i besittning av bollen intar en position utanför spelplanen utan boll ska domarna påpeka för spelaren att han ska förflytta sig in på spelplanen. Om spelaren inte gör detta, eller om samma sak upprepar sig av samma lag, ska frikast dömas för motståndarna (13:1a) utan någon ytterligare förvarning. Detta föranleder dock inte någon personlig bestraffning som lyder under regel 8 och 16.

Passivt spel

7:11 Det är inte tillåtet att behålla bollen i lagets besittning utan att göra något synbart försök att anfalla eller att komma till skott på mål. På samma sätt är det inte tillåtet att upprepat fördröja utförandet av avkast, frikast, inkast eller målvaktskast för sitt eget lag (se klarläggande 4). Detta betraktas som passivt spel, vilket ska bestraffas med frikast mot det lag som är i besittning av bollen, i princip efter det att förvarningstecken visats (13:1a). Frikastet utföres från den plats där bollen befann sig vid spelavbrottet.

7:12 När tendens till passivt spel kan iakttas, ska förvarningstecken (domartecken 17) ges. Detta ger det lag som är i besittning av bollen möjlighet att ändra sitt sätt att anfalla för att undvika att förlora bollinnehavet. Om sättet att anfalla inte ändras sedan förvarningstecknet visats, kan domarna när som helst blåsa av för passivt spel. Om inget skott mot mål utförs av det anfallande laget efter maximalt fyra (4) passningar, d v s när det femte passet tas emot av en lagkamrat, ska frikast dömas mot det anfallande laget. (13:1a, förfarande och undantag, se Klarläggande 4 D).

Beslutet från domarna gällande antalet passningar är ett beslut utifrån deras observation av fakta grundat på principerna i regel 17:11.

I speciella situationer kan domarna döma frikast mot det bollförande laget även utan föregående förvarningstecken till exempel när en spelare avsiktligt avstår från att försöka utnyttja en klar målchans.

Regel 8 – Förseelse mot motspelare och osportsligt uppträdande

8:1 Det är tillåtet:

- att med en öppen hand spela bollen ur handen på en annan spelare;
- att använda böjda armar för att skapa kroppskontakt med en motståndare och att på detta sätt kontrollera och följa spelaren;
- att i en kamp om positioner använda sin överkropp (från nacken ned till "rumpan") för att spärra motståndaren;

IHF:s kommentar:

Med att spärra menas att hindra en motståndare från att röra sig in i ett öppet utrymme. Att sätta spärren, underhålla spärren och att röra sig ut ur spärren måste, i princip, göras på ett passivt sätt i relation till motståndaren (se även 8:2b).

Ojustheter vilka normalt inte leder till personligt straff (Beakta dock beslutskriterierna i 8:3 a-d)

8:2 Det är inte tillåtet:

- att dra eller slå bollen ur händerna på motståndaren;
- att spärra motståndaren med armar, ben, eller att använda någon del av kroppen för att förflytta motståndaren eller knuffa i väg denne; (detta omfattar användandet av armbågar, såväl i utgångsposition som i rörelse)
- att hålla i en motståndare om kroppen eller i spelräkten, även om spelaren är fortsatt fri att fortsätta spelet.
- springa på eller hoppa in i en motståndare.

Ojustheter som kräver en personlig bestraffning enligt regler 8:3 - 6

8:3 Ojustheter där agerandet är huvudsakligen eller uteslutande inriktat på motståndarens kropp måste leda till en personlig bestraffning. Detta betyder att, utöver ett frikast eller ett 7-meterskast, ska regelbrottet minst bestraffas progressivt. Detta börjar med en varning (16:1), sedan med utvisning (16:3b) och därefter diskvalifikation (16:6d).

För grövre ojustheter finns tre (3) ytterligare nivåer av bestraffning baserade på följande beslutskriterier:

- Ojustheter som ska bestraffas med en omedelbar utvisning (8:4);
- Ojustheter som ska bestraffas med en diskvalifikation (8:5);
- Ojustheter som ska bestraffas med en diskvalifikation och där en skriftlig rapport krävs (8:6)

Beslutskriterier

För bedömningen av vilka personliga bestraffningar som är lämpliga för specifika ojustheter gäller följande beslutskriterier; dessa kriterier är avsedda att användas i kombinationer lämpliga för varje situation:

- a) **positionen** för spelaren som begår ojustheten (framifrån, från sidan, eller bakifrån);
- b) **kroppsdelen** mot vilken det regelvidriga agerandet riktas (kroppen, skottarmen, benen, huvud/nacke/hals);
- c) **kraften** i det regelvidriga agerandet (kraften i den regelvidriga kroppskontakten, och/eller en ojusthet där motståndaren är i full rörelse);
- d) **resultatet** av det regelvidriga agerandet:
  - påverka kropps- och bollkontroll;
  - reducera eller förhindra förmågan till att röra sig;
  - förhindra fortsatt spel.

För bedömningen av ojustheter är även den särskilda spelsituationen relevant (exempelvis skottsatsning, springa in i en lucka, situationer med hög löphastighet)

Ojustheter som kräver en omedelbar utvisning

- 8:4** För vissa ojustheter är bestraffningen en direkt utvisning detta även om spelaren inte har fått en varning tidigare.

Detta gäller särskilt för sådana ojustheter där den skyldige spelaren bortser från faran för sin motspelare (se även 8:5 och 8:6)

Med hänvisning till beslutskriterierna under 8:3 kan sådana ojustheter till exempel vara:

- a) ojustheter som är begångna med stor kraft eller mot en motspelare som löper snabbt;
- b) hålla fast en motståndare under en längre tid eller att dra ner denne;
- c) ojustheter mot huvudet, halsen eller nacken;
- d) hårt slag mot kroppen eller kastarmen;
- e) försök att få motståndaren att förlora kroppskontrollen (till exempel ta tag i ben/fot hos en motståndare som hoppar; se även 8:5a);
- f) springa eller hoppa in i en motståndare med hög fart.

Ojustheter som kräver en diskvalifikation

- 8:5** En spelare som attackerar en motståndare på ett sätt som är farligt för dennes hälsa ska diskvalificeras (16:6a). Den särskilda faran för motståndarens hälsa kommer av den stora kraften i ojustheten eller i det faktum att motståndaren är helt oförberedd på regelbrottet och därfor inte kan skydda sig själv (se regel 8:5 kommentarer).

I tillägg till kriterierna i 8:3 och 8:4 ska även följande beslutskriterier gälla:

- a) den faktiska förlusten av kroppskontroll under löpning, hoppande eller i skottförsök;
- b) ett särskilt aggressivt agerande mot en del av motståndarens kropp, särskilt mot ansiktet, hals eller nacke (kraften i kroppskontakten);
- c) den hänsynslöshet som demonstreras av den skyldige spelaren när ojustheten begås.

IHF:s kommentar:

Även en ojusthet med en mycket liten fysisk kontakt kan bli mycket farlig och leda till en allvarlig skada. Detta om ojustheten är begången i ett moment när spelaren hoppar i luften eller löper och därfor är oförmögen att skydda sig själv. I denna typ av situation är det faran för motståndaren och inte kraften i kroppskontakten som är grunden för bedömningen om en diskvalifikation krävs.

Detta gäller även i de situationer där målvakten lämnar målgården i avsikt att fånga en passning avsedd för en motståndare. Här har målvakten ansvaret att försäkra sig om att en situation inte uppkommer som är farlig för motståndarens hälsa.

Han ska diskvalificeras om han:

- a) fångar bollen men i sin rörelse orsakar en kollision med motståndaren;
- b) inte kan nå eller kontrollera bollen men orsakar en kollision med motståndaren;

Om domarna i en av dessa situationer är övertygade om att, utan det regelvidriga ingreppet av målvakten, motståndaren skulle ha varit i stand att nå bollen, då ska 7-meterskast utdömas.

Diskvalifikation på grund av ett särskilt hänsynslöst, särskilt farligt, avsiktligt eller illvilligt agerande (ska även rapporteras skriftligt)

- 8:6** Om domarna bedömer ett agerande som särskilt hänsynslöst, särskilt farligt, avsiktligt eller illvilligt ska de avge en skriftlig rapport efter matchen så att ansvarigt forbund har möjlighet att ta ett beslut om vidare åtgärder.

Indikationer och tecken som kan tjäna som beslutskriterier i tillägg till de i regel

8:5 är:

- a) ett särskilt hänsynslöst eller särskilt farligt agerande;
- b) ett avsiktligt eller illvilligt agerande som inte på något sätt är relaterat till spelsituationen;

IHF:s kommentar:

När en ojusthet enligt regel 8:5 eller 8:6 begås under de sista 30 sekunderna av matchen med avsikt att förhindra ett mål, då ska agerandet ses som "extremt osportsligt uppträdande" enligt regel 8:10d 8.11b och bestraffas i enlighet med detta.

Osportsligt uppträdande som kräver ett personligt straff enligt regel 8:7–11.

Som osportsligt uppträdande anses varje verbal eller icke-verbal yttring som inte är i överensstämmelse med god sportslig anda. Detta gäller för såväl spelare som ledare, på spelplanen eller utanför spelplanen. För bestraffningen av osportsligt, grovt osportsligt och extremt osportsligt uppträdande har en skillnad skapats med fyra nivåer i agerandet:

- Agerande som ska bestraffas progressivt (8:7);
- Agerande som ska bestraffas med en direkt utvisning (8:8);
- Agerande som ska bestraffas med en diskvalifikation (8:9);
- Agerande som ska bestraffas med en diskvalifikation och en skriftlig rapport (8:10a, b);

Osportsligt uppträdande som kräver progressiv bestraffning

- 8:7** Agerande som är listade nedan under a - f är exempel på osportsligt uppträdande som ska bestraffas progressivt, börjande med en varning.
- a) protester mot domarnas beslut, verbalt eller icke-verbalt agerande i avsikt att förorsaka ett särskilt domslut;
  - b) förlämpa en motståndare eller medspelare genom ord eller gester eller att ropa till en motståndare i syfte att skapa förvirring;
  - c) fördröja verkställandet av ett formellt kast för motståndarna genom att inte respektera 3-meters avståndet eller på annat sätt;
  - d) genom provokationer eller överreaktioner försöka lura domarna beträffande en motståndares agerande eller att överdriva kraften i ett agerande eller, i avsikt att provocera en timeout eller en oförtjänt bestraffning av en motståndare (se även 8:8h);
  - e) aktivt blockera ett skott eller passning med fot eller underben när denna rörelse utvidgar spelarens kroppsomfång; rena reflexrörelser till exempel att föra benen samman, ska inte bestraffas (se även Regel 7:8 och 8:8f);
  - f) upprepigt beträdande av målgården i taktiska syften.

Osportsligt uppträdande som kräver en omedelbar utvisning.

- 8:8** Vissa osportsliga uppträdande är till sin natur att betrakta som grövre och kräver

en omedelbar utvisning oavsett om spelaren eller ledaren tidigare har fått en varning. Dessa inkluderar:

- a) protester inkluderat högljudda protester förbundna med kraftfulla gester;
- b) när ett beslut fattats mot det bollinnehavande laget men spelaren med bollen inte omedelbart gör den tillgänglig för motståndarna genom att släppa den eller lägga ned den på golvet;
- c) hindra tillgången till bollen när den hamnat inom avbytarområdet;
- d) när ett skott av en spelare, som är ohindrad och skjuter i ett fritt läge, träffar målvaktens huvud eller när en 7-metersskytt träffar målvaktens huvud om målvakten inte rör sitt huvud i riktning mot bollen med avsikt att blockera skottet;
- e) när en frikastskytt träffar en försvarares huvud under utförande av frikast efter slutsignal i enlighet med regel 2:4, om försvararen inte rör sitt huvud i riktning mot bollen;
- f) tydligt sträcka ut eller lyfta en eller båda underbenen eller fötter i syfte att blockera/sparka en passning eller skott med klar påverkan på spelsituationen (se även Regel 7:8 and 8:7e);
- g) aktivt förhindra utförandet av ett formellt kast och inte respektera 3-metersavståndet och/eller begå andra regelbrott som förhindrar kastet att utföras;
- h) genom simulation försöka missleda domarna rörande en motståndares agerande, när mycket begränsad eller ingen kontakt har inträffat med berörd kroppsdel, i syfte att få domarna att avbryta spelet eller oförtjänt bestraffa en spelare (se även 8:7d);
- i) en utespelare går in i målgården och blockerar eller fångar ett skott i riktning mot ett tomt mål;
- j) en ledare som står utanför spelplanen av misstag stör spelet genom att röra bollen eller en spelare (se även regel 8:10b (I)) när han ger instruktioner till sitt lag.

Observera:

Kriterier för att träffa målvaktens huvud:

- *Regeln gäller bara vid fria lägen, dvs när ingen försvarare befinner sig mellan skytten och målvakten.*
- *Huvudet måste vara den första punkt som bollen träffar. Regeln är inte tillämplig om bollen träffar målvaktens huvud efter att först ha träffat en annan del av målvaktens kropp.*
- *Regeln gäller inte om målvakten rör sitt huvud i riktning mot bollen.*
- *Om målvakten försöker att missleda domarna i syfte att provocera fram en bestraffning (t.ex. efter att bollen träffat målvakten i bröstet) så ska målvakten bestraffas i enlighet med regel 8:8h.*

Grovts osportsligt uppträdande som kräver en diskvalifikation

8:9 Vissa former av osportsligt uppträdande anses så grova att de kräver en

diskvalifikation. Nedanstående är exempel på sådana beteenden:

- a) kasta eller slå i väg bollen på ett demonstrativt sätt efter ett beslut av domarna;
- b) om en målvakt demonstrativt avstår från att försöka rädda ett 7-meterskast;
- c) avsiktligt kasta bollen mot en motståndare under ett spelavbrott; om det görs med stor kraft och från nära avstånd är det riktigare att betrakta det som ett särskilt hänsynslöst agerande enligt 8:6 ovan;
- d) en hämndaktion efter att ha blivit utsatt för en ojusthet.

Diskvalifikation på grund av extremt osportsligt uppträdande som även ska rapporteras skriftligt

8:10 Om domarna bedömer ett beteende som extremt osportsligt ska bestraffning ges i enlighet med följande bestämmelser:

I fall som exempelvis inkluderar följande överträdelser (a,b), ska domarna efter matchen lämna in en skriftlig rapport så att ansvarigt förbund har möjlighet att fatta ett beslut om vidare åtgärder

- a) ett hotande eller förlämpande beteende riktat mot en annan person t.ex. domare, tidtagare/sekreterare, delegat, ledare i lag, spelare, åskådare; beteendet kan vara i verbal eller ickeverbal form (till exempel ansiktsuttryck, gester, kroppsspråk eller kroppskontakt).
- b) (I) en ledare i laget ingriper i spelet, på spelfältet eller från avbytarområdet eller (II) en spelare som förstör en klar målchans antingen genom ett felaktigt inträdande på spelplanen (regel 4:6) eller från avbytarområdet (se även regel 8:8j).

Diskvalifikation och 7-meterskast på grund av särskilt osportsligt eller särskilt olämpligt beteende under de sista 30 sekunderna

8:11 I situationer där följande regelöverträdelser (a, b) begås ska ett 7-meterskast ges till motståndarna.

- a) om bollen är ur spel under den sista 30 sekunderna av matchen och en spelare eller ledare hindrar eller fördröjer verkställandet av motståndarnas kast i syfte att hindra dem från att kunna ta ett skott på mål eller att få en klar målchans, ska den skyldige spelaren/ledaren diskvalificeras och 7-meterskast ska tilldömas motståndarlaget. Detta anses som ett extremt osportsligt uppträdande och det gäller för alla typer av att hindra ett kast (t.ex. med enbart begränsad fysiskt agerande, störa utförande av kast genom att fånga en passning, störa bollmottagningen, inte lämna ifrån sig bollen).
- b) Om bollen är i spel under de sista 30 sekunderna av matchen och motståndarna
  1. genom ett agerande av en spelare, som faller under regel 8:5 och 8:6 såväl som 8:9, 8:10a eller 8:10b (II)
  2. genom ett agerande av en ledare som faller under regel 8:10a eller 8:10b (I)

hindrar det bollförande laget från att ta ett skott mot mål eller att erhålla en klar målchans, ska den skyldige spelaren eller ledaren diskvalificeras enligt de fastställda reglerna och laget som är i besittning av bollen ska erhålla ett 7-meterskast. Om spelaren som blev utsatt för ojustheten, eller en medspelare till denne, gör ett mål innan spelet avbryts, ska 7-meterskast inte utdömas.

Observera:

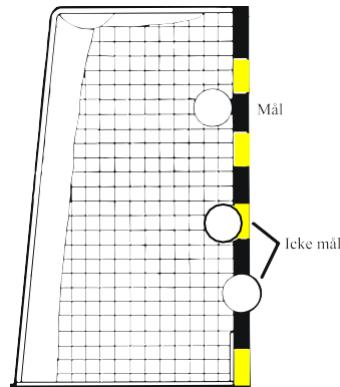
Vid förseelser i enlighet med regel 8:6 eller 8:10 så måste domarna lämna en skriftlig rapport.

Regel 9 – Mål

- 9:1** Mål är gjort när bollen helt har överskridit hela bredden av mållinjen (figur 4) om kastaren, hans medspelare eller någon ledare inte före eller under kastet har begått någon ojusthet. Måldomaren bekräftar med två korta signaler och domartecken 12 att ett mål gjorts.

Figur 4: Mål

Går bollen i mål fastän en spelare i det försvarande laget har begått en ojusthet ska målet godkännas.

Har domaren, tidtagaren eller delegaten avbrutit spelet innan bollen helt har överskridit mållinjen får målet inte godkännas.

Motståndarna ska tilldelas ett mål om en spelare spelar bollen i eget mål utom i sådan situation när målvakten utför ett målvaktskast (12:2, andra stycket).

IHF:s kommentar:

Om bollen på väg mot mål hindras av någon eller något som inte hör till spelet (åskådare etc.) ska mål dömas om domarna är övertygade om att bollen i annat fall skulle gått i mål.

- 9:2** Om domarna har dömt mål och signal för det följande avkastet givits, kan målet inte längre ogiltigförklaras. (se dock 2:9 kommentar).

Domarna måste (utan avkast) klargöra att de har godkänt ett mål om slutsignalen för en halvlek ljuder omedelbart efter ett mål gjorts men innan avkast kan göras.

IHF:s kommentar:

Ett av domarna godkänt mål bör genast noteras på resultattavlan.

- 9:3** Det lag som har noterats för flest mål är segrare. Har båda lagen gjort lika många mål eller har inget mål gjorts är matchen oavgjord (se 2:2).

Regel 10 – Avkast

10:1 Avkast görs vid matchens början av det lag som vann lottningen och som valde att börja med besittning av bollen. Det andra laget har rätt att välja sida. Alternativt kan det lag som vinner lottningen välja sida varvid motståndarna har avkast.

Lagen byter sida inför andra halvleken av matchen. Avkast i början av andra halvlek har det lag som inte hade avkast i början av matchen.

Ny lottning utförs före varje förlängning och alla bestämmelser enligt regel 10:1 ovan gäller också förlängningen.

10:2 Efter varje mål har det lag avkast, mot vilket målet har gjorts (se dock 9:2 andra stycket).

10:3 Följande två alternativ för avkast ska gälla:

a) Avkast från mittlinjen

Från mittlinjen (med en tolerans i sidled av cirka 1,5 meter från spelplanens mitt) utförs avkastet i vilken riktning som helst. Det föregås av en signal varefter avkastet måste utföras inom tre (3) sekunder (13:1a, 15:7 tredje stycket). Den spelare som utför avkastet ska inta en position med minst en fot på mittlinjen och den andra foten på eller bakom linjen (15:6), och sedan stanna i denna position tills bollen har lämnat handen (13:1a, 15:7 tredje stycket) (se även klarläggande 5).

Spelare i det anfallande laget får inte före signal överskrida mittlinjen (15:6).

b) Avkast från avkastområdet

- Avkastet utförs i vilken riktning som helst från avkastområdet. Det föregås av en signal varefter avkastet måste utföras inom tre sekunder (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- Domarnas signal kan bara ges när bollen och kastaren är helt innanför avkastområdet (15:6).
- Kastaren får inte passera avkastområdet med någon del av sin kropp förrän kastet betraktas vara utfört (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- Kastaren får röra sig inne i avkastområdet men får inte studsa bollen efter signal (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- Avkastet kan utföras springande. Det är inte tillåtet att hoppa under utförandet av avkastet (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- Kastet betraktas vara utfört när antingen bollen först har lämnat kastarens hand och sedan helt passerat avkastområdets linje; eller

- bollen passades och berördes eller var under kontroll hos en lagkamrat även om det skedde inne i avkastområdet.
- Kastarens lagkamrater får inte passera mittlinjen innan signal förutom om de är innanför avkastområdet (15:6).
- Spelarna i försvarande lag måste vara utanför avkastområdet och får inte röra bollen eller motståndarna inne i avkastområdet förrän kastet betraktas vara utfört (15:4, 8:7c, 8:8g). De får vara direkt utanför avkastområdet.

10:4 Vid avkast i början av varje halvlek (och eventuella förlängningar) måste alla spelare befina sig på sin egen planhalva eller, om tillämpligt, i avkastområdet.

Vid avkast efter mål kan motståndarna dock befina sig på båda planhalvorna.

Om avkastet läggs från mittlinjen (10:3a) måste motståndarna vara minst tre (3) meter från avkastläggaren (15:4, 15:9, 8:7c, 8:8g).

Om avkastet läggs i avkastområdet (10:3b), måste motståndarna vara utanför områdeslinjen med hela kroppen (15:4, 15:9, 8:7c, 8:8g).

SHF:s kommentar:

Avkastregeln enligt 10:3 b tillämpas i all handboll i Sverige.

Regel 11 – Inkast

11:1 Inkast ska dömas när bollen helt har överskridit sidlinjen eller om en utespelare från det försvarande laget sist berört bollen och denna sedan överskrider yttre mållinjen.

Inkast ska också utföras när bollen vidrör taket eller hängande föremål ovanför spelplanen.

11:2 Inkastet görs utan signal (se dock 15:5b) av motståndarna till det lag vars spelare sist berört bollen innan denna överskred linjen eller berörde taket eller hängande föremål.

11:3 Inkastet ska utföras från den plats där bollen överskred sidlinjen eller från skärningspunkten av sidlinjen och yttre mållinjen på den sida av målet på vilken bollen har överskridit linjen.

Vid inkast efter det att bollen vidrört taket eller hängande föremål ovanför spelplanen ska detta utföras på sidlinjen närmast den plats där bollen berört taket eller det hängande föremålet.

11:4 Kastaren ska stå med minst en fot på sidlinjen (15:6) och inta rätt position till dess att bollen lämnat handen. Det finns inga begränsningar för hur den andra foten får placeras. (15:7 andra och tredje stycket, 13:1a).

11:5 Motspelare får vid inkast inte vara närmare kastaren än tre (3) meter (15:4, 15:9, 8:7c, 8:8g).

De får dock alltid placera sig vid målgårdslinjen även om avståndet mellan dem och kastaren understiger tre (3) meter.

Regel 12 – Målvaktskast

12:1 Målvaktskast döms när: (I) en spelare i motståndarlaget har beträtt målgården i strid med regel 6:2a; (II) målvakten har bollen och sin kropp under kontroll i sin målgård eller om bollen ligger på golvet i målgården (6:4-5); (III) en spelare i motståndar- laget har berört bollen när den rullar på golvet i målgården (6:5 första stycket) eller ligger på golvet i målgården; eller (IV) när bollen har överskridit ytterre mållinjen efter att senast ha berört målvakten eller spelare i motståndarlaget.

Bollen är att betraktas som ur spel och spelet ska återupptas med målvaktskast (13:3), även om det förekommer en förseelse efter att målvaktskastet har utdömts men innan det har blivit utfört (se också definition av boll ”i spel” i regel 7).

12:2 Målvaktskast ska utföras av målvakten utan signal av domarna (se dock 15:5b) från målgården ut över målgårdslinjen.

Om laget som ska utföra målvaktskastet spelar utan målvakt måste målvakt ersätta en av utespelarna (regel 4:4). Domarna avgör om en timeout är nödvändig (regel 2:8 andra stycket, klarläggande 2).

Målvaktskastet räknas som utfört när den av målvakten spelade bollen helt passerat målgårdslinjen.

Det andra lagets spelare får befina sig omedelbart utanför målgårdslinjen, men de får inte beröra bollen förrän denna har passerat linjen (15:4, 15:9, 8:7c, 8:8g).

Regel 13 – Frikast

Frikast dömes

13:1 Principiellt avbryter och återställer domarna spelet med frikast för motståndarna när:

- a) det bollförande laget begår en förseelse mot reglerna som ska leda till att laget förlorar besittning av bollen (se 4:2-3, 4:5-6, 4:9, 5:6–10, 6:5 första stycket, 6:7b, 7:2-4, 7:7-8, 7:10, 7:11–12, 8:2–10, 10:3, 11:4, 13:7, 14:4-7 och 15:7 tredje stycket och 15:8).
- b) det försvarande laget begår en förseelse mot reglerna som förorsakar att det bollförande laget förlorar bollen (se regel 4:2-3, 4:5-6, 5:5, 6:2b, 6:7b, 7:8 samt 8:2–10).

13:2 Domarna ska tillåta spelflyt genom att låta bli att avbryta spelet för tidigt med ett frikast.

Därmed menas, avseende regel 13:1a, att domarna inte bör döma frikast när det försvarande laget kommer i besittning av bollen omedelbart efter en ojusthet begången av det anfallande laget.

På samma sätt bör domarna, avseende regel 13:1b, inte ingripa förrän det står klart att det anfallande laget har förlorat bollinnehavet eller inte kan fortsätta sitt anfall beroende på den ojusthet som det försvarande laget begått.

Om ett personligt straff ska utdömas på grund av ojustheten får domarna besluta att avbryta spelet omedelbart om detta inte är till nackdel för motståndarna till det lag som begick förseelsen. I annat fall ska bestrafningen skjutas upp till dess den pågående situationen är över.

Regel 13:2 tillämpas i princip inte i fall av förseelser mot regel 4:2-3 eller 4:5-6 när spelet ska avbrytas omedelbart, normalt genom ingripande av tidtagaren, delegaten eller domarna.

13:3 Om en förseelse begås, som normalt leder till frikast enligt regel 13:1a-b, men bollen är ur spel, ska spelet fortsätta med det kast som motsvarar mot anledning till det pågående avbrottet. (*se även regel 8:11a, den särskilda instruktionen gällande de sista 30 sekunderna av matchen och bestämmelser rörande elektronisk lag-timeout*).

13:4 Utöver i de situationer som anges i regel 13:1a-b används frikast också som ett sätt att återstarta spelet i vissa situationer där spelet avbrutits (när bollen är i spel) även om inget regelfel har begåtts:

- a) om ett lag är i besittning av bollen vid den tidpunkten då spelet avbröts ska detta lag behålla bollen;
- b) om inget lag är i besittning av bollen ska det lag som senast hade besittning ges besittning igen;

13:5 Om ett frikast har dömts mot det lag som är i besittning av bollen när domaren blåser ska den spelare som har bollen i det ögonblicket omedelbart släppa eller lägga ned den på golvet så att den kan spelas (8:8b).

Utförande av frikast

13:6 Frikastet ska normalt utföras utan signal från domaren (se dock 15:5b) och, i princip, från den plats där förseelsen begicks. Följande är undantag till dessa principer:

I de situationer som anges i 13:4a-b ska frikastet i princip efter signal utföras från den plats där bollen befann sig vid tidpunkten för avbrottet.

Om en domare eller delegat avbryter spelet på grund av en förseelse av en spelare eller ledare av det försvarande laget och detta resulterar i en muntlig tillsägelse eller ett personligt straffbör frikastet utföras från den plats där bollen befann sig när spelet blev avbrutet om detta är ett gynnsammare läge än där förseelsen begicks.

Samma undantag som i föregående stycke gäller om en tidtagare avbryter spelet på grund av ett felaktigt byte eller regelvidrigt inträde enligt regel 4:2-3 eller 4:5-6.

Som angivits i regel 7:11 ska frikast dömda på grund av passivt spel utföras från den plats där bollen var när spelet avbröts.

Trots de grundläggande principerna och tillvägagångssätt angivna i föregående stycken får ett frikast aldrig utföras i det utförande lagets egen målgård eller innanför motståndarnas frikastlinje. I varje situation där platsen skulle vara en av de i föregående mening angivna områden ska utförandet av kastet flyttas till det närmaste stället omedelbart utanför det begränsande området.

IHF:s kommentar:

Om det korrekta läget för frikastet är vid det försvarande lagets frikastlinje ska kastet utföras från i det närmaste den exakta platsen. Desto längre bort från det försvarande lagets frikastlinje som frikastet ska utföras, desto större tolerans ges för att frikastet bli utfört ett stycke från den exakta platsen. Denna tolerans ökar successivt upp till tre (3) meter, som tillåts för frikast som utföres just utanför det kastande lagets egen målgård.

Den just förklarade toleransen tillämpas inte vid förseelse mot regel 13:5 om denna förseelse har blivit bestraffad i enlighet med regel 8:8b. I sådana fall bör frikastet alltid utföras från den exakta platsen där förseelsen begicks.

13:7 Spelare i det anfallande laget får inte beröra eller överskrida motståndarnas frikastlinje innan frikastet har utförts. Se även speciella villkor under regel 2:5. Domarna ska korrigera placeringen av spelarna i anfallande lag som står mellan frikastlinjen och målgårdslinjen före utförandet av frikast. Detta om placeringen påverkar spelet (15:3, 15:6). Friksatet ska sedan utföras efter en signal (15:5b).

Korrigering av placering ska även göras (15:7, andra stycket) om spelare i det kastande laget beträder det begränsade området under utförandet av ett frikast (innan bollen lämnat kastarens hand) om utförandet av kastet inte föregicks av en signal.

I sådana fall där verkställighetssignal ges för utförandet av ett frikast och spelare från det anfallande laget berör eller överskrider frikastlinjen innan bollen har lämnat kastarens hand ska frikast dömas för det försvarande laget (15:7 tredje stycket och 13:1a).

13:8 När ett frikast utförs ska motståndarna vara minst tre (3) meter från kastaren. Om frikastet utförs vid deras egen frikastlinje får de dock stå omedelbart utanför sin målgårdslinje. Spelsabotage vid utförandet av frikastet ska bestraffas i enlighet med regel 15:9, 8:7c och 8:8g.

Regel 14 – 7-meterskast

14:1 7-meterskast döms vid:

- a) regelvidrigt omintetgörande av klar målchans på hela spelplanen av en spelare eller en ledare i motståndarlaget;
- b) oberättigad avblåsning av någon annan än domarna vid klar målchans;
- c) en klar målchans förstörs av någon som inte deltar i matchen, till exempel genom att en åskådare beträder spelplanen eller stoppar spelet genom en visselsignal (utom när 9:1kommentar är tillämplig).
- d) Regelöverträdelse-kopplat till regel 8:11 a eller 8:11b (se dock 8:11 sista stycket).

Analogt är denna regel också tillämplig i fall av "force majeure", såsom exempelvis ett plötsligt elfel, som stoppar spelet i samband med en klar målchans. För definition av klar målchans se klarläggande 6.

14:2 När en anfallsspelare behåller full boll- och kroppskontroll trots förseelse mot regel 14:1a, föreligger ingen anledning att döma 7-meterskast även om spelaren där efter misslyckas med att utnyttja den klara målchansen.

När det föreligger en eventuell 7-meterskastsituation bör domarna alltid vänta med att ingripa till dess de klart kan bedöma om ett 7-meterskastbeslut verkligen är berättigat och nödvändigt. Om det anfallande laget fortsätter och gör mål trots det felaktiga ingripandet av försvararna föreligger ingen tydlig anledning att döma 7-meterskastkast. Om det ärefrom blir uppenbart att spelaren verkligen har förlorat boll- eller kroppskontrollen på grund av ojustheten så att den klara målchansen inte längre föreligger ska 7-meterskast utdömas.

14:3 När ett 7-meterskast utdöms, får domarna göra timeout, men bara om det föreligger en väsentlig försening. Exempel på detta är målvaktsbyte, byte av kastare samt att ett timeoutbeslut ligger i linje med de principer och de kriterierna som är redogjorda för i klarläggande 2.

Utförandet av 7-meterskast

14:4 7-meterskast ska inom tre (3) sekunder efter signal från plandomaren utföras som kast mot mål (13:1a, 15:7 tredje stycket).

14:5 Vid utförandet av ett 7-meterskast måste kastaren befina sig i position bakom 7-meterstlinjen, dock inte längre bort än en (1) meter från linjen (15:1, 15:6). Efter signal från domaren får inte kastaren beröra eller korsa 7-meterslinjen innan bollen har lämnat handen. (13:1a, 15:7 tredje stycket).

- 14:6** Bollen får inte spelas igen av kastaren eller en lagkamrat vid utförandet av ett 7-meterskast förrän den har berört en motståndare eller målställningen (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- 14:7** Under utförandet av ett 7-meterskast måste lagkamraterna till kastaren inta positioner utanför frikastlinjen och bli kvar där tills bollen har lämnat kastarens hand (15:3, 15:6). Om de inte gör detta döms ett frikast mot laget som tilldömts 7-meterskastet (13:1a, 15:7 tredje stycket).
- 14:8** Vid utförandet av ett 7-meterskast ska spelarna i motståndarlaget befina sig utanför frikastlinjen och på ett avstånd av minst tre (3) meter från 7-meterslinjen till dess bollen har lämnat kastarens hand. Om de inte gör så ska 7-meterskastet göras om, såvida det inte resulterar i mål, men personlig bestraffning ska inte utdömas.
- 14:9** Överskider målvakten begränsningslinjen (4-meterslinjen) innan bollen lämnat kastarens hand ska 7-meterskastet göras om, såvida det inte resulterar i mål, dock ska ingen personlig bestraffning tilldelas målvakten.
- 14:10** Det är inte tillåtet att byta målvakt när kastaren står på rätt plats med bollen i sin hand och redan är klar att utföra kastet. Varje försök att göra ett byte i denna situation ska bestraffas som osportsligt uppträdande (8:7c, 16:1b och 16:3d).

Regel 15 – Instruktioner för utförandet av kast (avkast, inkast, målvaktskast, frikast och 7-meterskast)

Kastaren

15:1 Före utförandet måste kastaren vara i korrekt position beskriven för kastet. Bollen måste vara i kastarens hand (15:6).

Under utförandet, utom vid målvaktskast (12:2) och avkast med avkastområde (10:3b), måste kastaren ha en del av samma fot i konstant kontakt med golvet tills bollen är spelad (se dock 10:3b). Den andra foten får upprepat lyftas och sättas ned. (se även 7:6).

Kastaren måste förbli i korrekt position tills kastet har utförts (15:7 andra och tredje stycket).

Observera: *Innan utförande av ett kast (med undantag för målvaktskast), måste kastaren vara i en upprätt position, det vill säga inga andra kroppsdelar än fötterna får vara i kontakt med golvet.*

15:2 Ett kast betraktas som utfört när bollen har lämnat kastarens hand (se dock 12:2, 10:3a andra stycket och 10:3b).

Kastaren får inte beröra bollen igen förrän den har berört en annan spelare eller målställningen (15:7, 15:8). Se också ytterligare bestämmelser för situationer i 14:6.

Mål får göras direkt på vilket kast som helst, förutom att ett ”direkt eget mål” inte kan göras genom ett målvaktskast (till exempel genom att tappa bollen i eget mål).

Kastarens lagkamrater

15:3 Lagkamraterna måste inta de positioner som är beskrivna för kastet i fråga (15:6). Spelarna måste förbli i korrekta positioner tills bollen har lämnat kastarens hand, med undantag för 10:3a andra stycket (se dock 10:3b).

Bollen får inte röras av, eller räckas över, till en lagkamrat under utförandet (15:7 andra och tredje stycket).

Försvarsspelarna

15:4 Försvarsspelarna måste inta de positioner som är beskrivna för kastet och förbli i korrekta positioner tills bollen har lämnat kastarens hand (se dock 10:3b, 12:2 och 15:9).

Felaktiga placeringar av försvarsspelare i samband med utförande av ett avkast, inkast eller frikast måste inte korrigeras av domarna, om inte anfallsspelarna får en nackdel av att omedelbart utföra kastet. Om en nackdel uppstår så ska placeringarna korrigeras.

Signal för återupptagande av spelet

15:5 Domaren ska blåsa en signal för återupptagande av spelet:

- a) alltid vid avkast (10:3) eller 7-meterskast (14:4)
- b) vid inkast, målvaktskast eller frikast:
  - för att återuppta spelet efter en timeout;
  - för att återuppta spelet med ett frikast under regel 13:4;
  - när det har varit en fördöjning i utförandet;
  - efter en korrigering av spelarnas placeringar;
  - efter en muntlig tillrättavisning eller en varning.

Domaren får själv bedöma lämpligheten i att blåsa en signal för återupptagande av spelet.

I princip ska domaren inte blåsa signal för återupptagande av spelet innan placeringar är uppfyllda under 15:1, 15:3 och 15:4. (se dock 13:7 andra stycket och 15:4 andra stycket). Om domaren ger verkställighetssignal för utförandet av ett kast fastän spelarna har felaktig placering, är dessa fullt berättigade att ingripa.

Efter signal måste kastaren spela bollen inom tre (3) sekunder.

Påföljder

15:6 Förseelser av kastaren eller hans lagkamrater före utförandet av ett kast till exempel i form av felaktiga placeringar eller att en lagkamrat berör bollen, ska föranleda en korrigering (se dock 13:7 andra stycket).

15:7 Konsekvenserna av förseelser av kastaren eller hans lagkamrater (15:1-3) under utförandet av ett kast beror huvudsakligen på om utförandet föregicks av en signal för återupptagandet av spelet.

I princip ska varje förseelse under ett utförande, som inte föregicks av en signal för återupptagandet av spelet, korrigeras och kastet återupptas efter en signal. Emellertid tillämpas här en fördelstanke analogt med regel 13:2. Om kastarens lag omedelbart förlorar besittning av bollen efter ett felaktigt utförande ska kastet betraktas som att ha blivit utfört och spelet fortsätter.

I princip ska varje förseelse under ett utförande efter det att spelet återupptagits med en signal bestraffas. Detta tillämpas exempelvis om kastaren hoppar under utförandet, håller bollen mer än tre (3) sekunder eller flyttar sig från sin korrekta position innan bollen har lämnat hans hand. Detta tillämpas också om lagkamraterna rör sig till felaktiga positioner efter signal men innan bollen har lämnat kastarens hand (se dock 10:3a andra stycket).

I sådana fall är begynnelsekastet förverkat och motståndarna tilldöms ett frikast (13:1a) från platsen för förseelsen (se dock 2:6). Fördelsbestämmelsen under regel 13:2 tillämpas i det fall kastarens lag förlorar besittning av bollen innan domarna har en möjlighet att ingripa, då fortsätter spelet.

15:8 I princip ska varje förseelse som följer omedelbart på, men relaterat till, utförandet bestraffas. Detta hänför sig till en förseelse i 15:2 andra stycket där kastaren berör bollen en andra gång innan den har berört en annan spelare eller målställningen. Det kan ta sig till uttryck i en dribbling, eller greppande av bollen igen efter att den är i luften eller har blivit nedlagd på golvet. Detta bestraffas med ett frikast (13:1a) för motståndarna. Som i fallet med 15:7 tredje stycket, tillämpas fördelsbestämmelsen.

15:9 Förutom vad som angivits i regel 14:8, 14:9, 15:4 andra stycket och 15:5 3:e stycket, ska försvarsspelare som hindrar utförande av ett kast för motståndarna, till exempel genom att inte från början inta rätt position eller genom att senare flytta sig till en felaktig placering, bestraffas. Detta gäller oavsett det sker före, eller under, utförandet (innan bollen lämnat kastarens hand)

Detta tillämpas också vare sig kastet föregicks av en signal för att återstarta spelet eller inte. Regel 8:7c eller 8:8g tillämpas i förbindelse med reglerna 16:1b och 16:3d.

Om ett kast påverkats negativt genom en störning av försvarare ska det, i princip leda till ett frikast till laget som är i besittning av bollen. Om ett 7-meterskast blir negativt påverkat genom en störning av en försvarare ska kastet tas om.

Regel 16 – Bestraffningar

Varning

16:1 En varning är den lämpliga bestraffningen;

- a) för ojustheter som ska bestraffas progressivt (8:3; jämför även 16:3 b och 16:6d);
- b) för osportsligt uppträdande som ska bestraffas progressivt (8:7);

IHF:s kommentar:

En spelare bör inte ges mer än en varning och spelarna i ett lag inte mer än tre varningar totalt; där efter ska bestraffningarna vara minst utvisning. En spelare som redan haft en utvisning bör följaktligen inte ges en varning. Inte mer än en varning totalt bör ges till ledarna i ett lag.

16:2 Domaren ska visa varningen för den skyldige spelaren eller ledaren och för tidtagaren genom att hålla upp ett gult kort (domartecken 13)

Utvisning

16:3 En utvisning (2 minuter) är den tillämpliga bestraffningen:

- a) för ett felaktigt byte om en ytterligare spelare beträder spelplanen eller om en spelare ingriper i spelet från avbytarområdet (4:5-6); observera även regel 8:10b (II);
- b) för regelbrott sådana som de under 8:3, om spelaren och/eller dennes lag redan har erhållit det maximala antalet varningar (se 16:1 Kommentarer);
- c) för ojustheter sådana som de under regel 8:4;
- d) för osportsligt uppträdande av en spelare i enlighet med regel 8:7, om spelaren och/eller dennes lag redan har erhållit det maximala antalet varningar;
- e) för osportsligt uppträdande av en ledare enligt regel 8:7 om en av ledarna i laget redan har erhållit en varning;
- f) för osportsligt uppträdande av en spelare eller ledare enligt regel 8:8; se även regel 4:6;
- g) som en konsekvens av en diskvalificering av en spelare eller ledare (16:8, andra stycket; se även 16:11b);

- h) för osportsligt uppträdande av en spelare innan spelet har återupptagits efter att denne just har erhållit en utvisning (16:9a).

IHF:s kommentar:

Det är inte möjligt att ge ledarna i ett lag mer än en utvisning totalt. När en utvisning ges till en ledare i enlighet med 16:3d-e är ledaren tillåten att stanna kvar i avbytarområdet och fortsätta sitt arbete. Laget decimeras emellertid på spelplanen under två (2) minuter.

16:4 Efter att ha givit timeout ska domaren tydligt visa utvisningen för den skyldige spelaren eller ledaren samt för tidtagaren genom det föreskrivna domartecknet, det vill säga, uppsträckt arm med två utsträckta fingrar (domartecken 14).

16:5 En utvisning är alltid för två (2) minuters speltid; den tredje utvisningen för samma spelare leder alltid till diskvalifikation (16:6d).

Den utvisade spelaren får inte delta i spelet under utvisningstiden och laget får inte ersätta honom på spelplanen.

Utvisningstiden börjar när spelet återupptas med en signal.

Om en utvisning inte har gått till ända vid slutet av första halvlek, överförs den till andra halvleken. Samma tillämpas från ordinarie speltid till förlängningen och under förlängningen. En spelare, vars utvisning inte är avslutad innan förlängningarna är slut och då matchen ska avgöras med 7-meterskast, äger inte rätt att delta i 7-meterskasttävlingen. Detta enligt Regel 2:2 Kommentar.

Diskvalifikation

16:6 En diskvalifikation är den lämpliga bestraffningen:

- a) för ojustheter enligt regel 8:5 och 8:6;
- b) för grovt osportsligt uppträdande enligt regel 8:9 och extremt osportsligt uppträdande enligt regel 8:10 av en spelare eller ledare på eller utanför spelplanen;
- c) för osportsligt uppträdande av någon av ledarna enligt regel 8:7 efter att de kollektivt redan har erhållit såväl en varning som utvisning i enlighet med regel 16:1b och 16:3e;
- d) som en konsekvens av den tredje utvisningen för en och samma spelare (16:5);
- e) för tydligt eller upprepat osportsligt uppträdande under en avgörande spelperiod som exempelvis 7-meterskastavgörande (2:2 kommentar och 16:10).

16:7 Efter att ha givit timeout ska domarna klart visa diskvalifikationen för den felande spelaren eller ledaren och till tidtagaren/sekreteraren genom att hålla upp ett rött kort (domartecken nr 13, se också regel 16:8);

16:8 En spelares eller ledares diskvalifikation gäller alltid för resterande speltid. Spelaren eller ledaren ska omedelbart lämna såväl spelplanen som avbytarområdet. Efter att ha lämnat avbytarområdet är spelaren eller ledaren inte tillåten att ha någon form av kontakt med laget.

Diskvalifikationen under speltiden av en spelare eller ledare, på eller utanför spelplanen, medför alltid en utvisning för laget. Därmed menas att lagets antal spelare på planen reduceras med en spelare (16:3f). Reduktionen på planen blir emellertid fyra (4) minuter om en spelare har blivit diskvalificerad på grund av händelser angivna i Regel 16:9 b-d.

En diskvalifikation reducerar antalet spelare eller ledare som är tillgängliga för laget (undantag enligt regel 16:11b). Laget får emellertid öka antalet spelare på planen igen när tiden för utvisningen löpt ut.

Som skrivits i regel 8:6 och 8:10a-b ska diskvalifikationer i enlighet med dessa regler rapporteras skriftligt till ansvarigt förbund alternativt tävlingsledning för vidare åtgärder. I sådana fall ska den ansvarige ledaren för laget samt delegaten (se klarläggande 7) omedelbart informeras efter beslutet.

Vid detta tillfälle ska domaren även visa det blå kortet efter att det röda visats, detta som en information.

Mer än en ojusthet vid samma tillfälle

16:9 Om en spelare eller ledare samtidigt eller i direkt följd gör sig skyldig till mer än en förseelse innan matchen börjar igen och dessa förseelser för med sig olika bestraffningar ska i princip endast det strängaste av dessa bestraffningar utdelas.

Det finns emellertid följande speciella undantag, då i alla fallen laget ska spela med reducerat antal spelare på planen i fyra (4) minuter:

- a) om en spelare, som just har fått en utvisning, gör sig skyldig till osportsligt uppträdande innan matchen börjat igen, ska spelaren få en ytterligare utvisning (16:3g); om den tillkommande utvisningen är spelarens tredje utvisning, blir spelaren diskvalificerad;
- b) om en spelare, som just har fått en diskvalifikation (direkt eller på grund av hans tredje utvisning), gör sig skyldig till osportsligt uppträdande innan matchen börjat igen, ska laget få en ytterligare bestraffning så att reduktionen ska vara i fyra (4) minuter (16:8, andra stycket)

- c) om en spelare, som just har fått en utvisning, gör sig skyldig till grovt eller extremt osportsligt uppträdande innan matchen har börjat igen, ska spelaren dessutom diskvalificeras (16:6b); dessa bestraffningar leder sammanlagt till fyra (4) minuters reduktion (16:8, andra stycket);
- d) om en spelare, som just har fått en diskvalifikation (direkt eller på grund av hans tredje utvisning) gör sig skyldig till grovt eller extremt osportsligt uppträdande innan matchen börjar igen, ska laget få en ytterligare bestraffning så att reduktionen ska vara i fyra (4) minuter (16:8, andra stycket).

Förseelser under speltiden

16:10 Bestrafningar för agerande under speltiden är fastställda i reglerna 16:1, 16:3 och 16:6.

I konceptet ”speltiden” ingår alla avbrott, timeouts, lag-timeout och förlängningar. I alla former av avgöranden (t.ex. 7-meterskast) är enbart regel 16:6 tillämplig.

På detta sätt kommer varje form av tydligt eller upprepat osportsligt uppträdande att hindra det vidare deltagandet för berörd spelare (se regel 2:2 Kommentarer).

Förseelser utanför speltiden

16:11 Osportsligt uppträdande, grovt osportsligt uppträdande, extremt osportsligt uppträdande eller varje form av hänsynslöst agerande (se regel 8:6-10) av en spelare eller ledare, som äger rum i samband med att en match spelas men utanför speltiden, ska bestraffas enligt följande:

Före matchen:

- a) varning, som räknas till det totala antalet varningar för spelaren, ledaren och/eller laget, ska ges vid osportsligt uppträdande enligt regel 8:7-8;
- b) diskvalifikation av den skyldige spelaren eller ledaren ska ges vid agerande som bedöms falla under regel 8:6 och 8:10a men laget får börja med 16 spelare och 5 ledare. Regel 16:8 2: a stycket tillämpas bara vid förseelser under speltiden; således innebär diskvalifikationen inte någon utvisning.

Sådana bestraffningar för förseelser före matchen kan genomföras när som helst under matchen, när den skyldige personen upptäcks att delta i matchen, eftersom detta faktum inte kan vara möjligt att förutse vid tidpunkten för händelsen.

Efter matchen:

- c) en skriftlig rapport.

Regel 17 – Domarna

17:1 Varje match leds av två likaberättigade domare, vilka assisteras av en tidtagare och en sekreterare.

17:2 Tillsynen över spelarnas och ledarnas uppförande börjar i och med att domarna beträder matcharenan och slutar när de lämnar densamma.

17:3 Domarna kontrollerar före matchen spelplanen, målen och matchbollarna tillstånd. De avgör vilka bollar matchen ska spelas med (regel 1 och 3).

Dessutom ska domarna fastställa båda lagens närväro i föreskriven klädsel. De kontrollerar matchprotokollet och spelarnas utrustning. De kontrollerar att antalet spelare och ledare i avbytarområdet inte överskridet det tillåtna antalet och fastställer närväron och identiteten av den lagansvarige för båda lagen. Avvikelser mot reglerna ska åtgärdas (4:1-2 och 4:7-9).

17:4 En av domarna lottar (10:1) i närväro av den andre domaren och den lagansvarige i varje lag, eller en ledare eller spelare (till exempel en lagkapten) på uppdrag av den lagansvarige.

17:5 Principiellt ska hela matchen ledas av samma domare.

Det är deras ansvar att se till att matchen spelas i enlighet med reglerna och de ska bestraffa varje ojusthet (se dock 13:2 och 14:2).

Om en av domarna blir förhindrad att fullfölja matchen, ska den andra domaren ensam fortsätta matchen om det inte är möjligt att finna en reserv eller ersättande domare/domarpar.

IHF:s kommentar:

IHF, kontinent- och nationsförbund har rätten att anta avvikande regler inom sina ansvarsområden rörande tillämpningen av stycke 1 och 3 i regel 17:5.

SHF:s kommentar:

Om en av domarna tvingas utgå under match, exempelvis på grund av skada, avgör Den kvarvarande domaren om ersättare ska tillsättas. Respektive lagansvarig godkänner detta i matchprotokollet. Detta ska göras innan matchen startar igen.

17:6 Om båda domarna blåser för en förseelse och är överens om vilket lag som borde bestraffas men har olika uppfattning om straffets gradering, ska det gemensamma beslutet som domarna kommer fram till gälla. Om de inte kan nå ett gemensamt beslut ska det strängaste av de två bestraffningarna ges.

17:7 Om båda domarna blåser för en förseelse eller bollen har lämnat spelplanen och de två domarna har olika uppfattningar om vilket lag som ska komma i besittning av bollen, gäller det gemensamma beslut som domarna kommer fram till efter att ha konsulterat varandra. Om de inte kan komma fram till ett gemensamt domslut har plandomarens uppfattning företräde.

Timeout är obligatoriskt vid ovanstående tillfället. Efter samrådet mellan domarna ska de ge klara domartecken och spelet återupptas med signal (2:8d, 15:5).

17:8 Båda domarna är ansvariga för att hålla reda på resultatet. De ska också notera varningar, utvisningar och diskvalifikationer.

17:9 Båda domarna är ansvariga för kontrollen av speltiden. Om det föreligger någon tvekan om den exakta tidtagningen, ska domarna nå ett gemensamt beslut (se även 2:3).

IHF:s kommentar:

IHF, kontinent- och nationsförbund har rätten att anta avvikande regler inom sina ansvarsområden rörande tillämpningen av regel 17:8 och 17:9.

17:10 Domarna är ansvariga för att matchprotokollet efter matchen är korrekt ifyllt. Diskvalifikationer av det slag som anges i regel 8:6 och 8:10 ska motiveras i matchprotokollet.

17:11 Domarnas eller delegatens avgöranden i sakfrågor, grundade på deras bedömning, är sluttgiltiga. Protest kan endast lämnas mot domslut som inte är i överensstämmelse med reglerna. Under matchen är endast respektive lagansvarig berättigad att vända sig till domarna.

17:12 Domarna har rätt avbryta matchen tillfälligt eller definitivt. Alla möjligheter till fortsatt spel måste prövas innan beslut tas att definitivt avbryta matchen.

17:13 Domarna får använda videobedömning under matchen på det sätt som framgår av bestämmelserna om videobedömning. IHF, kontinentala- och nationella förbund bestämmer i vilka matcher videobedömning kan användas.

17:14 Domarna och delegaten kan använda elektronisk utrustning för intern kommunikation. Regler för användande av denna utrustning bestäms av respektive förbund.

Regel 18 – Tidtagaren och sekreteraren

- 18:1** I princip har tidtagaren huvudansvaret för speltiden, timeouter och utvisningstider för utvisade spelare.

På motsvarande sätt har sekreteraren huvudansvaret för laguppställningarna, matchprotokollet, inträdet av spelare som anländer sedan matchen har börjat och inträdet av spelare som inte är spelberättigade.

Andra uppgifter såsom kontrollen av antalet spelare och ledare i avbytarområdet och utträde och inträde av avbytare betraktas som ett gemensamt ansvar. Dessa beslut är baserade på egen uppfattning och fakta.

Allmänt bör endast tidtagaren (och när det är tillämpligt, delegat från det ansvariga förbundet) avbryta spelet när detta blir nödvändigt.

Se även klarläggande 7 beträffande det korrekta förfarandet vid ingripande av tidtagare/sekreterare när de uppfyller sina ovan angivna ansvarsområden.

- 18:2** Om det inte finns någon väggklocka tillgänglig ska tidtagaren hålla båda lagens lagansvariga informerade om hur mycket tid som har spelats eller hur mycket tid som är kvar, särskilt efter timeout.

Om ingen väggklocka med automatisk slutsignal finns övertar tidtagaren ansvaret för att slutsignal ges vid halvtid och slutet av matchen (2:3).

Om väggtavlan inte kan visa utvisningstiderna (minst tre för varje lag i IHF-matcher) ska tidtagaren placera ett kort på tidtagarbordet som visar när tiden för varje utvisning löper ut tillsammans med numret på spelarens tröja.

IHF:s Domartecken

När ett inkast eller frikast dömes, ska domarna **omedelbart** visa riktningen för det följande kastet (tecken 7 eller 9).

Därefter bör i förekommande fall det tillämpliga obligatoriska domartecknet visas för att markera ett ev. personligt straff (tecken 13-14).

Om det verkar lämpligt att förklara anledningen till ett frikast eller 7-meterskast, kan det tillämpliga av tecknen 1-6 och 11 ges i informationssyfte. (tecken 11 bör emellertid alltid visas i sådana situationer där frikastdomslutet för passivt spel inte föregicks av tecken 17).

Tecknen 11, 15 och 16 är obligatoriska i de situationer de förekommer.

Tecknen 8, 10 och 17 användes när domarna bedömer dem nödvändiga.

Lista över domartecknen:

- 1.** Beträdande av målgården
- 2.** Felaktig dribbling
- 3.** För många steg eller bollen hålls mer än tre (3) sekunder
- 4.** Omklamring, fasthållning eller knuff
- 5.** Slag
- 6.** Offensivt fel
- 7.** Inkast – riktning
- 8.** Målvaktskast
- 9.** Frikast - riktning
- 10.** Håll 3 meters avstånd
- 11.** Passivt spel
- 12.** Mål
- 13.** Varning (gult kort), diskvalifikation (rött kort) Information om rapport (blått kort)
- 14.** Utvisning (2 minuter)
- 15.** Timeout
- 16.** Tillåtelse för två personer (som är deltagarberättigade) att beträda spelplanen under timeout
- 17.** Förvarningstecken för passivt spel

1. Beträdande av målgården

2. Felaktig dribbling

3. För många steg, eller
bollen hålls mer än tre (3)
sekunder

4. Omklamring, fasthållning
eller knuff

5. Slag

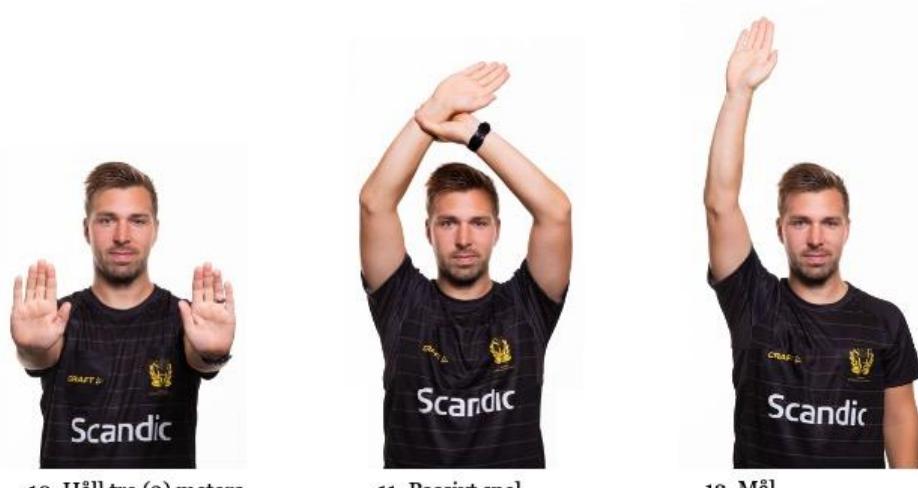
6. Offensivt fel

7. Inkast riktning

8. Frikast riktning

9. Målvaktskast

10. Håll tre (3) meters avstånd

11. Passivt spel

12. Mål

13. Varng (gult kort),
Diskvalifikation (rött kort),
Information om rapport
(blått kort)

14. Utvisning (två (2)
minuter)

15. Time out

16. Tillåtelse för två (2) personer
(deltagarberättigade) att beträda
spelplanen under time out

17. Förvarningstecknen för
passivt spel

Klarlägganden till **SPELREGLERNA**

Innehållsförteckning

	Sida
1. Utförande av frikast efter slutsignal (2:4-6)	54
2. Timeout (2:8)	54
3. Lag-timeout (2:10)	55
4. Passivt spel (7:11 - 12)	57
5. Avkast (10:3)	61
6. Definition av klar målchans (14:1)	62
7. Spelavbrott genom tidtagare/delegat (18:1)	62
8. Skadad spelare	63

1. Utförande av frikast efter slutsignal (2:4-6)

I många fall är det lag som har möjligheten att lägga ett frikast sedan speltiden löpt ut inte verkligt intresserad av att försöka göra mål - antingen för att matchen redan

är avgjord eller för att platsen för frikastet är för långt ifrån motståndarnas mål. Även om reglerna formellt föreskriver att frikastet ska läggas bör domarna visa gott omdöme och betrakta frikastet utfört om en spelare som är i ungefär rätt position helt enkelt låter bollen falla eller lämnar den till domarna.

I de fall där det står klart att laget vill försöka att göra mål måste domarna försöka finna ett läge mellan att tillåta denna möjlighet (även om det föreligger en mycket liten sådan) och att se till att situationen inte urartar i en tidskrävande och frustrerande "teater". Detta betyder att domarna bör se till att få spelarna från de båda lagen i de rätta positionerna bestämt och snabbt så att frikastet kan genomföras utan försening. Bestämmelserna i regel 2:5 som gäller spelarnas placering och byten måste respekteras (4:5 och 13:7).

Domarna måste också vara mycket observanta och bestraffa förseelser av de båda lagen. Ihållande ojusthet av försvararna måste bestraffas (15:4, 15:9, 16:1b, 16:3d). Dessutom bryter anfallande spelare ofta mot reglerna för utförande av frikastet det vill säga en eller flera spelare överskider frikastlinjen efter signal innan kastet utförts (13:7, tredje stycket) eller genom att kastaren faktiskt rör sig eller hoppar när han kastar (15:1, 15:2, 15:3).

Det är mycket viktigt att inte godkänna något mål som gjorts på ett felaktigt sätt.

2. Timeout (2:8)

Bortsett från situationer angivna i regel 2:8 då timeout obligatoriskt ska ges förväntas domarna med omdöme avgöra behovet av timeout även i andra situationer. Några typiska situationer där timeout inte är obligatoriskt men ändå i normala fall bör ges är:

- a) yttrre händelser till exempel golvet måste torkas;
- b) en spelare tycks vara skadad;
- c) ett lag klart födröjer spelet till exempel när laget födröjer utförandet av ett formellt kast eller när en spelare kastar bort bollen eller inte släpper den;
- d) om bollen berör taket eller ett föremål ovanför spelplanen (11:1) och bollen tar en sådan riktning att den flyger långt bort från det ställe där inkastet ska läggas och detta förorsakar ett ovanligt dröjsmål.
- e) Byta utespelare mot målvakt för att utföra ett 7-meterskast.

När domarna avgör behovet av en timeout i dessa eller andra situationer bör de först och främst bedöma om ett spelavbrott utan timeout skulle kunna ge en otillbörlig nackdel för ett av lagen. Om till exempel ett lag leder med ett stort försprång sent i matchen torde det inte vara nödvändigt med timeout för ett kort spelavbrott för att torka golvet. Om på liknande sätt ett lag skulle få en

nackdel genom utebliven timeout men detta lag av något skäl självt är vållande till förseningen eller den bortslösade tiden föreligger uppenbarligen inget skäl för en timeout.

En annan viktig omständighet är den förväntade tiden för avbrottet. Tidslängden för ett avbrott förorsakat av en skada är ofta svår att bedöma, varför det synes säkrare att ge timeout. Omvänt bör domarna inte vara för snabba med timeout bara därför att bollen lämnat spelplanen. I sådana fall kommer bollen ofta tillbaka och är klar att omedelbart bli spelad. Om detta inte sker ska domarna sträva efter att snabbt få reservbollen i spel (3:4) för att därigenom göra timeout onödig.

3. **Lag-timeout (2:10)**

Varje lag har rätt till en lag-timeout på en (1) minut i varje halvlek av den ordinarie speltiden (dock inte i förlängningar).

Ett lag som önskar begära lag-timeout måste göra det genom att en ledare placerar ett ”grönt kort” på bordet framför tidtagaren. (Ett grönt kort med ungefärliga mått 15 x 20 cm och med ett stort ”T” på varje sida rekommenderas).

Ett lag får endast begära lag-timeout när det är i besittning av bollen (när bollen är i spel eller under ett avbrott). Förutsatt att laget inte förlorar bollinnehavet innan tidtagaren får tid att stoppa klockan och blåsa (i vilket fall det gröna kortet lämnas tillbaka till laget) ska laget beviljas sin lag-timeout omedelbart.

Tidtagaren avbryter vid lag-timeout spelet genom att stoppa klockan och blåsa i pipan (2:9). Han ger tecken för time-out (nr 15) och pekar med utsträckt arm på det lag som begärde lag-timeout.

Det gröna kortet placeras på den sidan av bordet där det lag som begärt lag-timeout finns och förblir där under tiden för timeouten. Domarna bekräftar lag-timeouten genom att peka på det lag som begärt lag-timeout.

Domarna bekräftar lag-timeouten, tidtagaren startar en separat klocka för att kontrollera tiden för timeouten. Sekreteraren för in tiden för lagtimeouten i matchprotokollet för det lag som begärde den.

Under lag-timeouten förblir spelarna och ledarna i höjd med sitt avbytarområde antingen på spelplanen eller i avbytarområdet. Domarna uppehåller sig i spelplanens mitt, men en av dem bör gå till tidtagarbordet för avstämning.

När det gäller bestraffningar under regel 16, är en lag-timeout definierad som en del av speltiden (16:10) alla osportsliga beteenden och andra förseelser bestraffas på normalt vis. Det saknar betydelse i detta sammanhang om de berörda spelarna/ ledarna befinner sig på eller utanför spelplanen. Likartat kan en varning, utvisning eller diskvalifikation enligt reglerna 16:1-3 och 16:6-9 ges för osportsligt uppträdande (8:7-10) eller för agerande enligt regel 8:6b.

Efter 50 sekunder ger tidtagaren en akustisk signal som betyder att spelet ska återupptas inom 10 sekunder.

Lagen måste vara redo att fortsätta spelet när tiden för lag-timeout går ut. Spelet återupptas antingen med det kast som svarar mot situationen som förelåg när timeout gavs eller, om bollen var i spel, med frikast för det lag som begärde timeout från den plats där bollen var vid tidpunkten för spelavbrottet.

Ett lag kan begära lag-timeout direkt genom att trycka på en knapp tillhörande en elektronisk utrustning i stället för att använda gröna kort. Utrustningen är direkt kopplad till den officiella resultattavlan. När man tryckt på knappen så stannas tiden omedelbart. För att alla ska uppfatta lag-timeouten indikeras den också med en signal. För vidare detaljer, se bestämmelserna avseende lag-timeout med stöd av elektronisk utrustning.

När domaren ger signal ska tidtagaren återigen starta klockan.

SHF kommentar:

Elektronisk utrustning för lag-timeout används i normalfallet inte i svensk handboll. Eventuella undantag meddelas av SHF.

Observera: Om IHF, kontinentförbund eller nationellt förbund önskar tillämpa avvikelse från regel 2:10 gäller följande reglemente: Varje lag har möjlighet att använda tre (3) lag-timeouter, gäller dock inte vid eventuella förlängningar. Man kan inte använda mer än två (2) lag-timeouter för respektive halvlek under ordinarie speltid. Mellan två lag-timeouter för ett lag måste motståndarlaget ha varit i besittning av bollen. Tre (3) gröna kort, numrerade med 1, 2 och 3, är tillgängliga för respektive lag.

Lagen erhåller kort nummer ”1 och 2” i första halvlek och kort nummer ”2 och 3” i den andra halvleken, förutsatt att laget inte använt mer än ett (1) kort i första halvlek. Om laget använt kort nummer ”1 och 2” erhåller dom kort nummer ”3” inför den andra halvleken.

Under de sista fem (5) minuterna av den ordinarie speltiden är det endast tillåtet med en (1) lag-timeout för respektive lag.

4. Passivt spel (7:11-12)

A. Allmänna riktlinjer

Allmän spelidé

Med reglerna om passivt spel strävar IHF efter att främja attraktiva spelstilar med högt tempo (kontring, snabba avkast), få avbrott (kontinuitet) och en bra balans mellan anfall och försvar. Domare bör därför belöna aktivt försvar som inte involverar ojust spel när de värderar passivt spel. Faser av snabbt spel som tydligt syftar till att skapa målchanser bör inte ingå i den omedelbara värderingen av passivt spel.

Syften

Tillämpningen av reglerna om passivt spel har följande syften:

- minska händelselösa faser i spelet (exempel: spelare som långsamt går från sin egen planhalva till motståndarnas halva; taktiskt spel i anfall som enbart används för att vinna tid);
- förhindra oattraktiva spelmetoder och avsiktliga förseningar i spelet;
- minska antalet avbrott i spelet;
- främja aktivt, bollriktat försvar som syftar till att vinna bollen och avbryta motståndarnas anfall utan att begå regelbrott. Det kräver att domarna känner igen och bedömer passiva metoder på ett konsekvent sätt genom hela matchen.

Situationer

Passivt spel kan uppstå i alla faser av ett lags anfall, inklusive till exempel:

- när bollen flyttas långsamt över planen;
- under den första positionsattacken (dvs. normal uppbyggnadsfas);
- efter misslyckade anfallsaktioner eller anfallsaktioner som avbryts av ett frikast (dvs. kortare uppbyggnadsfas);
- efter avbrott i spelet (t.ex. lagtimeout).

Passivt spel används typiskt sett oftare i följande situationer:

- ställningen är jämn mot slutet av en match;
- ett lag måste spela i numerärt underläge (fem mot sex; fyra mot sex; eller andra exempel);
- spel med tomt mål: anfallande laget spelar utan målvakt (sju mot sex; sex mot sex; andra exempel);
- aktivt försvar förstör/avbryter anfallstempot och förhindrar en

målinriktad tempoändring (se detaljerade kriterier);

- olika prestationsnivåer hos de båda lagen (generell överlägsenhet hos ett lag, särskilt i försvar);
- misslyckade anfallsaktioner av ett lag under en längre tidsperiod.

Observation av passivt spel

Olika observationskriterier måste tillämpas på alla delar av ett lags anfall, från att de får bollen tills de förlorar den, för att känna igen och värdera tendens till passivt spel. Det finns dock särskilda situationer där domare omedelbart kan döma passivt spel. De kriterier som nämns i följande specifikationer gäller sällan ensamma utan måste i allmänhet bedömas i sin helhet av domarna. Oavsett detta finns det situationer (se kapitel E) där domarna omedelbart kan besluta om direkt passivt spel.

Observera: Även om det inte är möjligt att döma passivt spel när bollen är ur spel bör handlingar av laget i besittning av bollen också beaktas i sådana situationer när spelet inte har avbrutits.

Domarnas bedömning av en tendens till passivt spel bör baseras på följande kriterier:

- allmänna kriterier före match (matchens särskilda betydelse (ranking, betydelse av slutresultat, knockout-system, etc.), allmän karaktär för matchen, etc.);
- ytterligare kriterier i den specifika matchsituationen (tid, aktuell ställning, matchutveckling, bestraffningar, förlängning, prestation av lagen, etc.);
- faser av spelet (snabbt spel med kontringar (första, andra och tredje fas), snabba avkast, första uppställda anfall med normal uppbyggnadsfas, kortare uppbyggnadsfas (omorganisering));
- särskilda observationskriterier i de olika spelfaserna (se kapitel B. Användningen av förvarningssignalen).

Särskilt måste effekterna av aktivt försvarsarbete i enlighet med reglerna alltid beaktas.

B. Tillämpning av förvarningstecken

Förvarningstecknet bör särskilt visas i följande situationer:

1. Efter att ha återfått bollbesittning: spelare går långsamt från sin egen planhalva till motståndarens planhalva

Passivt spel kan uppkomma redan när ett lag vinner bollinnehav på sin egen planhalva. Ett viktigt observationskriterium i detta avseende är hur laget rör sig över planen från sin egen planhalva till motståndarens planhalva. Detta gäller också i situationer där bollen inte är i spel (se även klarläggande nr 2).

Observera: Liknande situationer kan också uppstå under uppställda anfall för att sakta ner försvaret. Ett typiskt observationskriterium är:

- Efter att ha återfått bollbesittning går spelarna långsamt från sin egen planhalva till motståndarens planhalva

Observera: Domarna kan visa förvarningstecknet i början av den första uppställda attacken, med en normal uppbyggnadsfas, om bollen passas mycket långsamt in på motståndarens planhalva.

2. En spelare födröjer utförandet av ett formellt kast

Exempel:

- födröja ett frikast (genom att låtsas att inte veta rätt plats eller annat beteende);
- födröja ett avkast (genom att målvakten långsamt hämtar bollen, genom en avsiktligt felaktig passning till mitten eller genom att långsamt gå till mitten med bollen);
- födröja ett målvaktskast eller ett inkast.

Observera: Domarna ska instruera lagen att avstå från sådana födröjningar så snart de märker dem.

Förvarningstecknet kan inte visas så länge bollen är ur spel; det kan visas så snart bollen är i spel igen. Tiden då bollen var ur spel bör dock betraktas som en del av den kortare/längre uppbyggnadsfasen.

I specifika situationer (t.ex. strax före slutet av matchen, numerärt underläge) rekommenderas domarna att ta en timeout i stället för att låta klockan gå. Spelet återupptas sedan i enlighet med spelsituationerna före avbrottet.

3. Förvarningstecken i samband med sent byte under den normala uppbyggnadsfasen

Typiska observationskriterier är:

- alla spelare har redan tagit sina anfallspositioner;
- laget börjar uppbyggnadsfasen med förberedande passningar;
- vid denna tidpunkt gör laget ett byte.

Observera:

Domarna ska vara säkra på att det är en anfallande utespelare som byts ut och inte målvakten som kommer in igen (ingen påverkan på potentiellt passivt spel).

- Ytterligare kriterium: Laget väntar på den inbytta spelaren.

Kommentar:

Ett lag som startar sitt anfall med en snabb omställning (kontring, snabbt

avkast) från sin egen planhalva, men misslyckas med att få en omedelbar målchans efter att ha nått motståndarnas planhalva, kan göra ett snabbt byte av en eller flera spelare under övergången till den normala uppbyggnadsfasen, vilket inte ska betraktas som passivt spel av domarna.

4. Förvarningssignal under en överdrivet lång uppbyggnadsfas i uppställt anfall

I princip får varje lag förbereda ett uppställt anfall med motsvarande uppbyggnadsfas innan de påbörjar en riktad anfallsaktion med tempoändring. Det finns två olika uppbyggnadsfaser:

Första uppställda anfallet med en normal uppbyggnadsfas

Efter att ha tagit bollen i besittning sker lagets första uppställda anfall på motståndarnas planhalva om inget man-mot-man-försvar spelas av försvararna på det anfallande lagets planhalva (möjligt även efter en misslyckad kontring eller snabbt avkast). Detta första uppställda anfall kan ta längre tid, till exempel p g a spelarbyten.

Karakteristiska drag för den normala uppbyggnadsfasen i det första uppställda anfallet är:

- spelarbyten;
- spelarna tar sina positioner i det uppställda anfallet;
- förberedande passningar och/eller taktiska anfallsaktioner (t.ex. övergångar, förflyttningar utan tempoändring) med taktiska överenskommelser (kommunikation) inom det anfallande laget;
- förberedelse och påbörjan av en riktad taktisk anfallsaktion (exempel: start med individuella aktioner (en mot en) eller kooperativa taktiska medel (övergångar, förflyttningar) etc.).

Observera:

Efter en förberedande uppbyggnadsfas fungerar följande kriterier som indikatorer för att avgöra om ett lag påbörjar en riktad taktisk anfallsaktion:

- riktad tempoändring i alla anfallsaktioner (passningar, lopningar, etc.);
- anfallsaktioner mot målet i farliga zoner;
- aktioner där anfallare tar kontakt med försvararna (t.ex. försvarare håller och/eller blockerar anfallare regelvidrigt).

Kortare uppbyggnadsfaser

Det finns två olika situationer där det anfallande laget kan starta nästa riktade anfallsaktion från en kortare uppbyggnadsfas:

1. Spelet fortsätter efter ett misslyckat anfallsförsök (misslyckat försök utan avbrott i spelet (t.ex. formellt kast)).

Efter en uppbyggnadsfas spelar det anfallande laget en riktad taktisk

anfallsaktion med tempoändring, som dock inte leder till att anfallet fullbordas (ingen målchans, det anfallande laget återfår bollen efter ett missat eller blockerat skott, etc.).

2. Efter en riktad taktisk anfallsaktion avbryts spelet och fortsätter med ett formellt kast (frikast, inkast, etc.).

Följande gäller för båda situationerna:

Det anfallande laget kan spela en annan uppbyggnadsfas för att omorganisera sig och förbereda nästa riktade taktiska medel. Men denna nästa uppbyggnadsfas måste vara kortare.

Ytterligare kriterium: En kortare uppbyggnadsfas rekommenderas att bestå av fyra till sex passningar efter ett frikast, ett inkast eller ett målvaktskast efter ett skott på mål som blockeras av försvararna.

Spelets fortsättning i olika situationer

Den följande tabellen ger en översikt av olika situationer som antingen kan börja med en normal eller kortare uppbyggnadsfas.

Tabell 1: Spelets fortsättning i olika situationer

Situation	Spelet fortsätter med	
	Lång uppbyggnad	Kort uppbyggnad
Snabbt spel		
Snabb omställning/snabbt avkast (första, andra, tredje fas) – avbrott genom frikast eller avslut och övergång till uppbyggnadsfas	X	
Snabb omställning/snabbt avkast – avsiktlig övergång från tredje fas till uppställt spel (flera passningsfaser med målinriktade taktiska aktioner) avbrott genom frikast eller avslut och övergång till uppbyggnadsfas	X	
Snabb omställning/snabbt avkast – avsiktlig övergång från tredje fas till uppställt spel – låtsas övergå till normal uppbyggnadsfas – målinriktad slutlig aktion – avbrott med frikast	X	
I början av uppställt spel		
Normal uppbyggnadsfas - taktiska medel med misslyckad tempoändring – omorganisation (utan avbrott)		X
Normal uppbyggnadsfas - taktiska medel med misslyckad tempoändring – avbrott genom frikast		X
Normal uppbyggnadsfas - taktiska medel med misslyckad tempoändring – blockerat skott eller passning (det anfallande laget behåller bollinnehavet) Observera: Bollen är fri för en kortare tid		X
Under ett (längre) uppställt anfall		
Frikast/inkast efter en kortare uppbyggnadsfas		X
Misslyckad attack efter kortare uppbyggnadsfas – spelet fortsätter		X
Kort uppbyggnadsfas – taktiska medel med misslyckad tempoändring – blockerat skott eller pass – (det anfallande laget behåller bollinnehavet) Observera: Bollen är fri för en kortare tid		X

Lag-timeout		
Lag får bollinnehav på egen planhalva – omedelbar lag-TO	X	
Alla spelare i sina positioner och startar den första normala uppbyggnadsfasen – omedelbar lag-TO	X	
Normal uppbyggnadsfas - taktiska medel med misslyckad tempoändring – lag-TO		X
Särskilda situationer		
Utvisning för försvarande (vare sig förvarningstecken visats eller inte) – spelet fortsätter utan förvarningstecken	X	
7-meterskast – bollen räddas av målvakten – anfallande lag behåller bollinnehav – det uppställda spelet fortsätter	X	
Det anfallande laget skjuter mot mål (vare sig förvarningstecken visats eller inte) – bollen kommer i retur från målet eller målvakten direkt till det anfallande laget eller går till inkast för det anfallande laget	X	

C. Hur förvarningstecknet bör användas

Ett anfall börjar när ett lag kommer i besittning av bollen och anses över när laget gör mål eller förlorar bollinnehavet.

Förvarningstecknet gäller normalt för hela anfallet. Emellertid finns under anfallsperioden två situationer där bedömningen av passivt spel inte längre gäller och förvarningstecknet ska upphöra:

1. laget som är i besittning av bollen skjuter ett skott mot mål och bollen kommer tillbaka till anfallande lag från målställningen eller målvakten; eller det anfallande laget ges ett in- eller målvaktskast
2. en spelare eller ledare i det försvarande laget erhåller en personlig bestrafning enligt regel 16 på grund av en ojusthet eller osportsligt uppträdande.

I dessa två situationer måste det bollförande laget tillåtas en ny normal uppbyggnadsfas.

Riktlinjer för att visa förvarningstecken

Förvarningssignalen ska inte visas:

- under tydliga och kraftfulla rörelser framåt framåtrörelser av det anfallande laget,
- när taktiska medel börjar med tempoändring.

Förvarningstecknet ska generellt inte visas omedelbart efter ett frikast

lagts. Det anfallande laget måste först ges möjlighet till en ny uppbyggnadsfas (se översikt i Tabell 1).

Spelsituationer där det är lämpligt att visa förvarningstecknet:

- passningar till bakre delen av planen;
- passningar till lagkamrater som rör sig bakåt;
- potentiella passningsvägar för spelaren med bollen blockeras aktivt av aktivt försvarsspel;
- spelaren med bollen vänder sig bort från målet.

Generellt gäller detta när drivet i spelet, tempot i det uppställda spelet eller de taktiska avsikterna förstörs.

D. Efter det att förvarningstecknet visats

När domarna visar förvarningssignalen för passivt spel har det anfallande laget maximalt fyra passningar på sig att avsluta anfallet med ett skott mot mål (7:11-12).

Observera:

Nationella förbund har rätt att tillämpa avvikande regler inom sina ansvarsområden när det gäller antalet passningar beroende på ålder och prestationsnivå. Det maximala antalet tillåtna passningar är sex.

Följande ageranden är inte att anses som passningar:

- Om ett försök till passning inte kan kontrolleras beroende på en regelförseelse av försvarande spelare.
- Om ett försök till passning styrs ut över sidlinjen eller den yttre mållinjen av en försvarsspelare.
- Ett skottförsök som blir blockerat av en motståndare och styrs över sidlinjen eller yttre mållinjen.

Observandum rörande det maximala antalet passningar

1. Före utförandet av den fjärde passningen:

- Om domarna dömer frikast eller inkast för det anfallande laget efter det att förvarningstecken har visats så bryts interäkningen av antalet passningar.
- Om ett skott mot mål blockeras av en utespelare i det försvarande laget och bollen går tillbaka till anfallande lag (även som målvaktskast) såräknas det som en passning.

2. Efter utförandet av den fjärde passningen:

- Om ett frikast, eller inkast (eller målvaktskast) ges till anfallande lag efter den fjärde passningen har laget möjlighet till ytterligare en passning för att avsluta anfallet.

- Detsamma gäller om skottet som utförs efter den fjärde passningen blockeras av det försvarande laget och bollen styrs till en anfallande spelare eller ut över sidlinjen eller den yttre mållinjen. I de här fallen har det anfallande laget möjligheten att avsluta anfallet genom ytterligare en passning.

3. **Före** den femte passningen har levererats:

Domarna kan besluta om passivt spel i följande situationer:

- Spelaren med bollen står stilla och söker efter en möjlighet att passa under en längre tid;
- anfallarna försöker upprepade gånger att bli angripna av försvararna för att få ett frikast;
- anfallarna rör sig bakåt till bakre delen av planen;
- spelaren med bollen passar bollen till bakre delen av planen som ett resultat av aktivt försvarsspel;
- spelaren med bollen har ingen möjlighet att passa på grund av aktivt försvarsspel.

Särskilda situationer där domarna kan besluta om direkt passivt spel

1. Att avstå en klar målchans

I speciella situationer kan domarna när som helst besluta om direkt passivt spel mot det anfallande laget, även om de ännu inte har visat förvarningstecknet. Observationskriterier är:

- Anfallaren med bollen har en öppen direkt väg mot målet (öppna ytor).
- Det finns ingen nära motståndare mellan målet och anfallaren med bollen.
- Anfallare med bollen slutar att röra sig framåt och utnyttjar inte en klar målchans eller en chans att passa till en lagkamrat i en ännu bättre position. Domarna bör dock ta hänsyn till effekten av denna passning. Om en passning spelas till en lagkamrat i en bättre position kan direkt passivt spel inte dömas.

Typiska spelsituationer:

- Avbryta en snabb konträng (inga motståndare mellan anfallare och mål)
- Inte anfalla mot målet trots chansen för ett öppet genombrott mellan spelare och i situationer med man-mot-man försvar (stora öppna ytor).

2. Öppna lägen från kanten

I en situation med ett öppet läge där det finns tillräckligt med utrymme på kanten, hoppar kantspelaren in i målområdet med full kroppskontroll och bollkontroll (ingen kontakt eller påverkan av en motståndare). I stället för att skjuta på mål passar kantspelaren bollen tillbaka till en lagkamrat längre bak på planen (ingen direkt anfallssamarbete mellan anfallare som

hoppar in över målområdet).

3. Man-mot-man försvar på motståndarnas planhalva

Det försvarande laget spelar man-mot-man försvar på motståndarnas planhalva. Det anfallande laget gör inget seriöst försök att anfalla mot målet. Observationskriterier är:

- Ageranden (studs, dribbling, passningar) som inte syftar till att anfalla mot målet där spelaren med bollen inte sätts under press av en motståndare;
- En lång passning spelas till lagets egen planhalva, även om andra alternativ var tillgängliga;
- Spelaren med bollen studsar bollen på plats medan han står stilla.

5. Avkast (10:3)

Som en vägledande princip för tolkningen av regel 10:3 bör domarna ha i åtanke att uppmuntra lagen att använda sig av snabbt avkast. Därmed menas att domarna ska undvika att vara pedantiska och de bör inte söka möjligheter att ingripa mot eller bestraffa lag som försöker ett snabbt avkast.

Som exempel måste domarna undvika att låta noteringar eller andra uppgifter hindra deras beredskap att snabbt kontrollera spelarnas placering. Plandomaren bör vara klar att blåsa i samma ögonblick som kastaren intar korrekt position under förutsättning att det inte föreligger något klart behov att korrigera andra spelares placering. Domarna måste också tänka på att kastarens medspelare får röra sig över mittlinjen så snart signal har givits. (Detta är ett undantag från den principiella bestämmelsen för utförandet av formella kast).

Utförande utan avkastområde

Även om regeln föreskriver att kastaren måste ha en fot på mittlinjen och befina sig inom 1,5 meter från mittpunkten bör domarna inte vara överdrivet noggranna och bekymra sig om centimetrar. Huvudsaken är att undvika oklarhet och osäkerhet för motståndarna beträffande när och var avkastet har gjorts.

De flesta spelplaner har dessutom inte markerad mittpunkt och några planer kan även ha mittlinjen avbruten av reklam på mitten.

I sådana fall måste både kastaren och domaren av förklarliga skäl uppskatta den korrekta placeringen och varje krav på exakthet skulle då vara orealistisk och olämplig.

6. Definition av ”klar målchans” (14:1)

Meningen med regel 14:1 är att en klar målchans föreligger när:

- a) en spelare som redan har bollen och kroppen under kontroll invid motståndarens målgårdslinje har möjlighet att skjuta på mål utan att någon motståndare har chans att med korrekta medel hindra skottet. Detta gäller

också om spelaren ännu inte har bollen men är redo för en omedelbar bollmottagning. Det får inte finnas någon motspelare i en position som kan förhindra en bollmottagning med regelrätta metoder;

- b) en spelare som har boll- och kroppskontroll, springer (eller dribblar) ensam mot målvakten i en kontring utan att någon annan motståndare har möjlighet att komma framför honom och stoppa kontringen. Detta gäller också om spelaren ännu inte har bollen men är redo för en omedelbar bollmottagning och motståndarmålvakten genom kollision, enligt regel 8:5 kommentar, hindrar mottagningen av bollen. I detta specialfall är positionen av de övriga försvararna ovidkommande;
- c) målvakten har lämnat sin målgård och en motspelare med boll- och kroppskontroll har en klar och ohindrad möjlighet att kasta bollen i det tomma målet.

7. **Spelavbrott genom tidtagare eller delegat (18:1)**

Om tidtagaren eller delegaten ingriper när spelet redan är avbrutet så startar spelet igen med det kast som motsvarar orsakerna till spelavbrottet. Om tidtagaren eller delegaten ingriper och därigenom avbryter spelet när bollen är i spel gäller följande reglering:

A Felaktigt byte eller felaktigt inträdande av spelare (regler 4:2-3, 5-6)

Tidtagaren (eller delegaten) måste i princip avbryta spelet omedelbart, utan hänsyn till fördelsreglerna enligt regel 13:2 och 14:2. Om på grund av ett sådant avbrott, orsakat av det försvarande laget, en klar målchans förstörs måste ett 7-meterskast ges enligt regel 14:1a. I alla övriga fall återupptas spelet med ett frikast.

Den felande spelaren bestraffas i enlighet med regel 16:3a. Emellertid, i händelse av ett felaktigt inträde enligt regel 4:6 vid en klar målchans, ska spelaren bestraffas i enlighet med regel 16:6b i samverkan med regel 8:1ob.

B Avbrott av andra orsaker, t.ex. osportsligt uppträdande i avbytarområdet.

a. Ingripande av tidtagaren

Tidtagaren bör vänta till nästa spelavbrott och därefter informera domaren.

Om tidtagaren ändå avbryter spelet medan bollen är i spel så återupptas spelet med ett frikast för det lag som var i besittning av bollen vid avbrottet. Om avbrottet orsakades av en ojusthet från det försvarande laget och därigenom en klar målchans förstördes måste ett 7-meterskast utdömas enligt regel 14:1b.

Detsamma gäller om tidtagaren avbryter spelet genom en begäran om en lag-timeout, och domarna nekar laget timeouten därför att det inte är möjligt. Om en klar målchans förstörs genom avbrottet måste ett 7-meterskast utdömas.

Tidtagaren har inte rätt att utdela en bestraffning mot en spelare eller ledare.

Detsamma gäller domarna om de inte själva har observerat regelbrottet. I sådana fall kan de bara ge en informell varning. Om den rapporterade regelöverträdelsen faller under regel 8:6 eller 8:10 så måste en skriftlig rapport inlämnas.

b. Ingripande av en delegat

Teknisk delegat från IHF, ett kontinentförbund eller ett nationellt förbund som är i tjänst i matchen har rätt att informera domarna om en möjlig förseelse mot reglerna (utom i händelse av att domarnas beslut är baserat på en observation av fakta) eller om en förseelse mot avbytarområdesreglerna. Delegaten får avbryta spelet omgående. I detta fall återupptas spelet med ett frikast för det lag som inte begick förseelsen som medförde avbrottet.

Om avbrottet var orsakat av en förseelse från det försvarande laget och avbrottet orsakade att en klar målchans förstördes så måste ett 7-meterskast i enlighet med regel 14:1a ges. Domarna är skyldiga att ge personliga bestraffningar i enlighet med instruktioner från delegaten.

Fakta relaterade till förseelse mot regel 8:6 och 8:10 ska skriftligt rapporteras.

8. Skadad spelare (4:11)

Om en spelare på spelplanen verkar vara skadad måste följande åtgärder vidtas:

- a) Om domarna är absolut säkra på att den skadade spelaren behöver medicinsk behandling på spelfältet ska de omedelbart visa domartecken **15 och 16**. Efter att ha fått behandling måste spelaren följa föreskrifterna i regel 4:11 andra stycket.

Vid alla övriga tillfällen ska domarna be spelaren att gå ut och få behandling utanför spelplanen. Om detta inte är möjligt för den skadade spelaren ska domarna visa domartecken 15 och 16. Regel 4:11 andra stycket gäller.

Förseelser mot dessa föreskrifter ska bestraffas som osportsligt uppträädande.

Om en spelare som måste lämna spelplanen under tre anfall och får en tvåminutersutvisning så är spelaren tillåten att återinträda i spelet direkt efter sin utvisning oavsett hur många anfall som spelats.

Om lagets ledare vägrar att ge nödvändig behandling till en spelare ska lagansvarig bestraffas progressivt (se regel 4:2, tredje stycket).

Tidtagaren och sekreteraren eller delegaten är ansvariga för att räkna antalet anfall. De informerar det berörda laget så snart som spelaren är tillåten att återinträda på spelplanen.

- b) Ett anfall startar när laget är i besittning av bollen och slutar när ett mål görs eller när det anfallande laget förlorar besittning av bollen.
Om laget är i besittning av bollen när dess spelare behöver behandling räknas detta anfall som det första anfallet.

c) Regel 4:11 andra stycket gäller inte i följande fall:

- Om behovet av behandling av skada på spelplanen är orsakat av en regelförseelse av en motståndare som för detta blir
- progressivt bestraffad av domarna;
- Om målvakten blir träffad i huvudet av en boll och behandling på spelplanen är nödvändig.

Reglemente rörande avbytarområdet

- 1** Avbytarområdena befinner sig utanför sidlinjen till vänster och höger om mittlinjens förlängning intill slutet av respektive lags avbytarbänk och även bakom avbytarbänkarna om där finns plats (spelreglerna fig. 1).

Reglementena för IHF:s och Kontinentförbundens tävlingar föreskriver att avbytarbänkarna, och därmed också de respektive "coachingzonerna" (1:11), ska börja på ett avstånd av 3,5 meter från mittlinjen. Detta är också en rekommendation för matcher på alla andra nivåer.

Framför avbytarbänkarna får inga som helst föremål placeras invid sidlinjen (minst åtta (8) meter på varje sida om mittlinjen).

- 2** Endast de spelare och ledare som är införda i matchprotokollet (regel 4:1-2) får uppehålla sig inom respektive avbytarområde. Om tolk behövs, ska denne ha sin plats bakom avbytarområdet.
- 3** Lagens ledare i avbytarområdet ska bära fullständig idrottsrelaterad eller civil klädsel. Färger vilka kan vålla förväxling med utespelarna i motståndslaget är inte tillåtna.
- 4** Tidtagaren/sekreteraren ska före och under matchen understödja domarna vid kontrollen av bemanningen i avbytarområdet.

Om reglernas krav beträffande avbytarområdet inte uppfylls före matchen, får den inte startas förrän bristerna rättats till. Uppstår brister under spelets gång, får spelet inte fortsätta efter nästa spelavbrott förrän dessa åtgärdats.

- 5** Ledarna har rättighet och skyldighet att med beaktande av spelreglerna också under spelets gång leda och instruera sina lag med iakttagande av sportslig och etisk anda. I princip bör de sitta på avbytarbänken.

Det är dock tillåtet för ledarna att röra sig i coachingzonen (1:11). Coachingzonen börjar 3,5 m från mittlinjen och slutar 8 m från respektive yttersta mållinje och inkluderar, så långt det är möjligt, området direkt bakom bänken. Slutet på coachingzonen måste markeras med en 50 cm lång och 5 cm bred linje eller tejp som ansluter till sidlinjen utanför spelplanen.

Rörelserna och placeringen i coachingzonen är tillåtna för att ge taktiska råd och medicinsk behandling. Principiellt har enbart en ledare i laget tillåtelse att stå upp eller röra sig, en i taget. Hans placering eller beteende får dock inte störa spelarnas agerande på spelplanen. Vid överträdelse av dessa föreskrifter ska ledaren bestraffas progressivt.

Det är naturligtvis tillåtet för en ledare att lämna coachingzonen när han omedelbart önskar lämna över de "gröna kortet" för att begära lagtimeout. Den lagansvarige ledaren får även lämna coachingzonen vid speciella tillfällen, till exempel för nödvändig kontakt med tidtagare/sekreterare.

Principiellt bör spelare, som befinner sig i avbytarområdet, sitta på avbytarbänken

Det är **tillåtet** för spelarna att:

- för uppvärmning röra sig utan boll bakom avbytarbänken om platsförhållandena så tillåter och det inte är störande.

Det är **inte tillåtet** för ledare eller spelare att:

- ingripa mot eller förlämpa domare, delegater, tidtagare, sekreterare, spelare, ledare, åskådare genom att uppträda på ett provokativt, protesterande eller på annat sätt osportsligt sätt (tal, ansiktsuttryck eller gester).
- lämna avbytarområdet med avsikt att påverka spelet;

Ledare och spelare förväntas i allmänhet att förbli i sitt lags avbytarområde. Om en ledare ändå lämnar avbytarområdet till en annan position, förlorar han rätten att leda och styra sitt lag och måste återvända till avbytarområdet för att återfå sin rätt.

Mer allmänt, förblir spelare och ledare under domarnas rättskipning genom hela matchen, och de normala reglerna för personliga bestraffningar tillämpas också om en spelare eller ledare beslutar att inta en position borta från spelplanen och avbytarområdet.

Därför ska osportsligt uppträdande, grovt osportsligt uppträdande och extremt osportsligt uppträdande bestraffas på samma sätt som om förseelsen hade ägt rum på spelplanen eller i avbytarområdet.

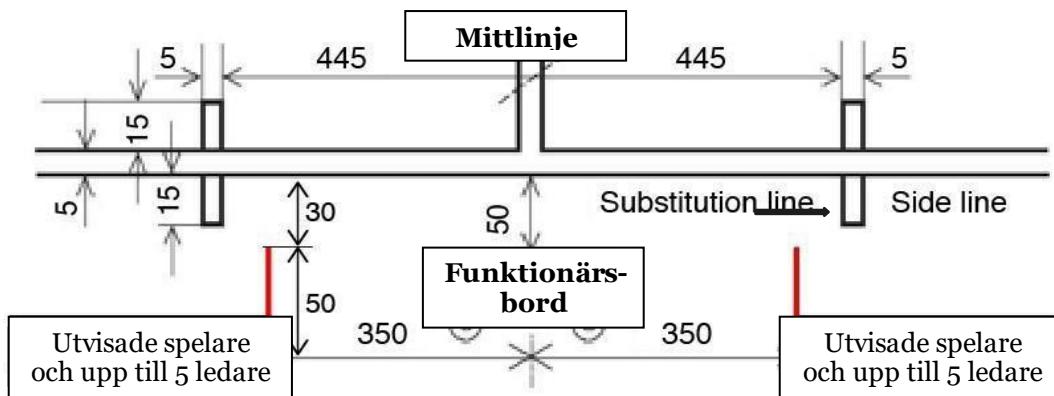
- 6** Om föreskrifterna i reglementet för avbytarområdet inte följs är domarna skyldiga att handla efter regel 16:1b, 16:3d eller 16:6 b (varning, utvisning, diskvalifikation).

Riktlinjer och Tolkningar

Linjer på spelplanen (Regel 1, reglemente rörande avbytarområdet, sektion 1)

Begränsningslinjen för ‘coaching zonen’ tillhandahålls som information. Denna linje är 50 cm lång och dras på ett avstånd av 350 cm (utanför spelplanen, parallellt med mittlinjen). Den börjar på ett avstånd av 30 cm från utsidan av sidlinjen (rekommenderade dimensioner).

Säkerhetsanordning för målställning (regel 1:2)

Målen måste vara ordentligt fastsatta i golvet eller väggen bakom eller utrustat med en säkerhetsanordning för att förhindra att det välter. Denna nya bestämmelse är framtagen för att undvika olyckor.

Skadad målvakt i samband med frikast (regel 2:5)

Om målvakten blir skadad i samband med frikast efter slutsignal får försvarande lag byta målvakt. Detta undantag gäller inte försvarande utespelare.

Frikast eller 7-meterskast efter slutsignal (regel 2:6, 8:11a)

Vid förseelser eller osportsligt uppträdande av försvarande spelare under utförande av frikast eller 7-meterskast efter slutsignal så måste dessa försvarare bli personligt bestraffade i enlighet med regel 16:3, 16:6 eller 16:9. Kastet måste tas om (regel 15:9, tredje stycket). Regel 8:11a är inte tillämplig i sådana fall.

Lag-timeout (regel 2:10, klarläggande 3)

De sista fem minuterna av speltiden börjar när klockan visar 55:00 eller 05:00.

Användande av reservboll (regel 3:3)

IHF, kontinentala- och nationella förbund, har rätt att tillåta användande av reservbollar som inte är placerade vid tidtagarbordelet. Användandet av reservboll beslutas av domarna i enlighet med regel 3:4

Byte av spelare och ledare (Regel 4:1 – 4:2)

Under förutsättning att ett lag inte överskridit det maximala antalet spelare (regel 4:1) eller ledare (regel 4:2) så är det tillåtet:

- att registrera någon som ledare som ursprungligen var registrerad som spelare
- att registrera någon som spelare som ursprungligen var registrerad som ledare Det maximala antalet spelare respektive ledare får inte överskridas.

Spelarens eller ledarens ursprungliga funktion ska tas bort i matchprotokollet. Det är inte tillåtet att ersätta en spelares eller ledares ursprungliga funktion som sedan har tagits bort. Vidare är det inte tillåtet att ta bort en deltagare i en funktion i syfte att göra ett byte i överensstämmelse med det maximala antalet som är tillåtet.

Det är inte tillåtet att registrera en person både som spelare som ledare.

IHF, kontinentförbunden och nationella förbund har rätt att anta avvikande regler inom deras ansvarsområde.

Personliga bestraffningar följer med personen - inte funktionen. Dock ska hänsyn tas till funktion, t ex spelare A5 byter till ledare. A5 har en varning. Varningen kvarstår på spelaren. Om ledarna inte tidigare fått varning så kan alla ledare utom A5 fortfarande få en varning. A5 får dock 2 min om han gör sig skyldig till osportsligt uppträdande som ledare.

Byte av spelare (regel 4:4)

Spelare ska alltid lämna och beträda spelplanen över deras egen avbytarlinje. Skadade spelare som lämnar spelplanen när speltiden är avbruten är undantagna.

Dessa spelare får inte tvingas att lämna spelplanen över avbytarlinjen när det är uppenbart att de behöver medicinsk behandling i avbytarområdet eller i omklädningsrummet. Vidare bör domarna i syfte att minimera avbrottet tillåta spelaren som byts in att beträda spelplanen innan den skadade spelaren har lämnat den.

Beträda spelplanen (regel 4:4-4:6)

Ett felaktigt byte uppkommer om både spelaren som lämnar och spelaren som kommer in på spelplanen har minst en fot på spelplanen samtidigt. Att beträda spelplanen som tillkommande spelare uppkommer när spelaren har båda fötterna på spelplanen och ingen lagkamrat lämnar spelplanen.

Överträdelse av avbytarlinjerna uppkommer när en spelare som lämnar eller beträder spelplanen har både fötterna på fel sida av avbytarlinjen eller mittlinjen.

Tillkommande spelare (regel 4:6, första stycket)

Om en tillkommande spelare beträder spelplanen utan att byte görs ska spelaren utvisas.

Om den skyldige spelaren inte kan identifieras ska följande åtgärder vidtas:

- Delegaten eller domarna ber den lagansvarige att peka ut den skyldige spelaren.
- Den utpekade spelaren får en utvisning som personlig bestraffning.
- För den händelse att den lagansvarige vägrar att peka ut den skyldige spelaren så ska delegaten eller domarna peka ut en spelare. Den utpekade spelaren får en utvisning som personlig bestraffning.

Observera:

- *Endast spelare som fanns på spelplanen vid tiden för spelavbrottet kan pekas ut som den skyldige spelaren.*
- *Om den skyldige spelaren får sin tredje utvisning ska han diskvalificeras i enlighet med regel 16:6d.*

Spelare som inträder med fel färg eller numer (regel 4:7, 4:8)

En förseelse mot reglerna 4:7 och 4:8 ska inte leda till förlust av bollinnehav. Det ska bara leda till ett avbrott I spelet för att spelaren ska kunna korrigera misstaget och spelet återupptas med ett kast för det lag som var i besittning av bollen.

Teknisk utrustning i avbytarområdet

IHF, kontinentala- och nationella förbund har rätt att tillåta teknisk utrustning I avbytarområdet. Utrustningen måste användas på ett rättvist sätt och innehåller inte utrustning för kommunikation med diskvalificerade ledare eller spelare.

Förbjudna föremål, hjälmar, ansikts- och knäskydd (regel 4:9)

Alla typer och storlekar av ansiktsmasker och hjälmar är förbjudna. Inte bara heltäckande masker utan också masker som täcker delar av ansiktet är förbjudna.

När det gäller knäskydd så är det inte tillåtet att bära metalldelar. Föremål av plast måste vara vadderade

När det gäller fotledsskydd så måste alla hårdare delar gjorda av metall eller plast vara täckta.

Armbågsskydd är endast tillåtna om de är gjorda av mjukt material.

Förbund och domare får inte tillåta några undantag. Om en lagansvarig vänder sig till en delegat eller domare med frågor ska dessa fatta ett beslut

baserat på föreskrifterna i regel 4:9 och riktlinjerna. I detta sammanhang är ”ofarlig” och ger ”ingen otillbörlig fördel” de viktigaste principerna.

Detta beslut har tagits i samråd med IHF:s medicinska kommitté. För ytterligare vägledning (rekommenderade åtgärder för domare och tekniska delegater), se bilaga 1 och bilaga 2.

Klister (regel 4:9)

Det är tillåtet att använda klister. Det är tillåtet att ha klister på skorna. Detta innebär ingen risk för motståndarens hälsa.

Det är dock inte tillåtet att ha klister på handens ovansida eller på handleden. Detta kan skada motståndarens hälsa eftersom klister kan hamna i ögonen eller ansiktet. I enlighet med regel 4:9 är detta inte tillåtet. Nationella forbund har rätt att anta ytterligare bestämmelser inom sitt område.

Hjälpa skadade spelare (regel 4:11)

Om flera spelare blivit skadade vid samma tillfället, t.ex. vid en kollision, kan domarna och delegaten ge tillåtelse för ytterligare deltagarberättigade personer, maximalt två per skadad spelare, att beträda spelplanen för att hjälpa de skadade spelarna. Dessutom ser domare och delegat till att medicinsk personal kan komma in på spelplanen.

Skadad målvakt (regel 6:8)

Målvakten träffas av en boll i spel och kan därefter inte agera. Generellt måste skyddande av målvakten prioriteras i sådana här fall. När det gäller återstartande av spelet är olika situationer möjliga:

En boll som kommer åter till spelfältet från målgården är fortsatt i spel.

- a) Bollen passerar sidlinjen, yttre mållinjen, eller ligger eller rullar inne i målgården. Korrekt tillämpning av reglerna: Omedelbart spelavbrott, inkast, målvaktskast eller frikast i förhållande till ovanstående fall (beroende på situationen vid ögonblicket för avbrottet), bör användas för att starta om spelet.
- b) Domarna avbröt spelet innan bollen passerade sidlinjen eller yttre mållinjen, eller innan bollen låg eller rullade i målgården. Korrekt tillämpning av reglerna: Återstarta spelet med det kast som motsvarar situationen.
- c) Bollen är i luften över målgården. Korrekt tillämpning av reglerna: Vänta en eller två sekunder tills ett lag får besittning av bollen, avbryt matchen och återstarta genom frikast för det lag som är i besittning av bollen
- d) Domaren blåser i ett moment då bollen fortfarande är i luften. Korrekt tillämpning av reglerna: Återstarta spelet med ett frikast för det lag som senast var i besittning av bollen.
- e) Bollen studsar från målvakten, som inte kan agera, tillbaka till en anfallande spelare. Korrekt tillämpning av reglerna: Avbryt spelet

omedelbart; återstarta spelet med ett frikast för det lag som var i besittning av bollen.

Observera:

I sådana situationer är 7-meterskast aldrig en möjlighet. Domarna avbröt matchen avsiktligt för att skydda målvakten. Därför är det inte fråga om en ”oberättigad avblåsning” enligt regel 14:1 b.

Räkna antalet passningar efter förvarningssignalen (7:11) Se guide i bilaga 3.

Diskvalifikation av målvakten

Detta gäller när målvakten kommer från målgården eller från en liknande position utanför målgården och orsakar en frontal kollision med en motståndare. Det gäller inte när:

- a) målvakten springer i samma riktning som en motståndare, t.ex. efter att ha återinträtt på spelplanen från avbytarområdet.
- b) bollen är emellan anfallaren och målvakten och anfallaren som springer efter bollen har möjlighet att undvika kollisionen.

I sådana situationer tar domarna beslut som grundar sig på deras bedömning av situationen.

Ingripande av tillkommande spelare eller ledare (regel 8:5, 8:6, 8:9, 8:10b)

I situationer där tillkommande spelare eller ledare ingriper avgörs beslut om bestraffning och fortsättning av spelet av följande kriterier:

- Spelare eller ledare
- Omintetgöra en klar målchans

Utifrån de nämnda kriterierna kan följande situationer inträffa:

- a) En tillkommande spelare som inte gjort ett byte befinner sig på spelplanen. Korrekt tillämpning av reglerna: 7-meterskast, diskvalifikation med skriftlig rapport.
- b) Felaktigt byte: Tidtagaren/delegaten blåser vid en klar målchans. Korrekt tillämpning av reglerna: 7-meterskast, utvisning.
- c) En ledare kommer in på spelplanen vid en klar målchans. Korrekt tillämpning av reglerna: 7-meterskast, diskvalifikation med skriftlig rapport.
- d) Som under c), men ingen klar målchans. Korrekt tillämpning av reglerna: frikast, progressiv bestraffning.

Ytterligare åtgärder efter en diskvalifikation som ska rapporteras skriftligt (regel 8:6, 8:10a, b)

Kriterierna för den högsta bestraffningsnivån är definierad i regel 8:6 (för otillåtet agerande) och 8:10 (för osportsligt uppträdande); se också regel 8:3 sektion 2.

Eftersom konsekvenserna av bestraffning enligt regel 8:6 och 8:10, under matchen, inte skiljer sig ifrån bestraffning enligt regel 8:5 och 8:9 (diskvalifikation som inte ska rapporteras skriftligt) så har IHF lagt till följande kompletterande föreskrifter rörande vidare åtgärder:
“... de måste lämna in en skriftlig rapport efter matchen så att de ansvariga instanserna kan ta ett beslut om vidare åtgärder.”

Denna kompletterande föreskrift utgör principen för ansvarig instans att besluta om vidare åtgärder. Ordalydelsen i regeln ”...har möjlighet att” ska inte tolkas som en bestämmanderätt för ansvarig instans att besluta om vidare åtgärder ska vidtas eller inte. Detta skulle innebära en ändring av de fakta som domarna utgått ifrån. Varje behov av utökning av den bestraffning som diskvalifikationen kan innebära skulle inte bli rapporterad som IHF avsett, och gäller därför inte längre.

Kriterier för diskvalifikation som inte ska/ska rapporteras skriftligt (regel 8:5, 8:6)

De följande kriterierna hjälper till att skilja på regel 8:5 och regel 8:6:

- a) Hur definieras ‘särskilt hänsynslöst’?
  - överfall eller överfallsliknande agerande
  - hänsynslöst eller oansvarigt agerande som inte på något sätt är relaterat till spelsituationen
  - vårdslösa slag
  - illvilligt agerande
- b) Hur definieras ‘särskilt farligt’?
  - agerande mot en oskyddad motståndare
  - extremt riskfyllda och allvarliga ageranden som utsätter motståndarens hälsa för fara
- c) Hur definieras ‘avsiktligt agerande’?
  - avsiktligt och illvilligt agerande
  - avsiktligt agerande mot motståndarens kropp endast i syfte att förstöra dennes agerande
- d) Hur definieras ”illvilligt agerande”?
  - lömskt och dolt agerande mot en oförberedd motståndare
- e) Hur definieras ”utan på något sätt relaterat till spelsituationen”?
  - Ageranden utförda långt ifrån bollförande spelare; ageranden som inte har med spelet att göra

Utespelare eller målvakt blockerar eller fångar ett skott riktat mot ett tomt mål och beträder målgården (8:8i)

- a) En utespelare från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, fångar bollen och går in i målgården med någon del av sin kropp leder till frikast till motståndarlaget utan personlig bestraffning.
- b) En utespelare från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, hoppar upp i luften, fångar bollen och landar i målgården med bollen leder till 7-meterskast och direkt 2 minuters utvisning.
- c) En utespelare från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, går in i målgården med någon del av sin kropp och rör sedan bollen leder till 7-meterskast och direkt 2 minuters utvisning.
- d) En målvakt från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, fångar bollen och sedan går in i målgården med någon del av kroppen leder till frikast till motståndarlaget utan personlig bestraffning.
- e) En målvakt från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, går in i målgården med någon del av kroppen och rör bollen medan han fortfarande rör planen utanför målgården med någon del av kroppen leder till ett 7-meterskast för motståndarna utan personlig bestraffning.
- f) En målvakt från det försvarande laget som springer på planen utanför målgården, hoppar och fångar bollen i luften, och sedan landar inne i målgården med bollen leder till ett 7-meterskast för motståndarna utan personlig bestraffning.

Spotta (regel 8:9, 8:10a)

Att spotta på någon ska betraktas som ett överfallsliknande agerande och ska bestraffas i enlighet med 8:10a (diskvalifikation som ska rapporteras skriftligt). Den skillnad mellan ett 'lyckat spottande' (bestraffning enligt regel 8:10) och 'misslyckat spottande' (försök, bestraffning enligt regel 8:9), som tidigare införts förblir oförändrad.

Sista 30 sekunderna (regel 8:11a; 8:11 b)

De sista 30 sekunderna av matchen inträffar under ordinarie speltid (slutet av andra halvlek) liksom vid slutet av andra halvlek i förlängningarna. De sista 30 sekunderna börjar när klockan visar 59 minuter 30 sekunder (eller 69:30, 79:30) eller 0 minuter 30 sekunder.

Inte respektera avstånd (regel 8:11a)

“Att inte respektera avstånd” leder till diskvalifikation + 7-meterskast om ett kast under de sista 30 sekunderna av matchen (!) av den orsaken inte kan utföras.

Regeln är tillämplig om **försälsen** begås under de sista 30 sekunderna eller samtidigt som slutsignalen går (*se regel 2:4, första stycket*). I det här fallet ska domarna fatta beslut baserat på deras bedömning av sakfrågan (*regel 17:11*).

Om matchen under de sista 30 sekunderna avbryts beroende på händelse som inte är relaterad till förberedande, eller utförande, av ett kast (till exempel felaktigt byte, osportsligt uppträdande i avbytarområdet) så ska regel 8:11a tillämpas.

Om kastet exempelvis utförs men blockeras av en spelare som står för nära och aktivt förstör kastets resultat eller stör kastaren under utförandet, så ska regel 8:11a tillämpas också i denna situation.

Om en spelare står mindre än tre meter från kastaren men utan att aktivt störa utförandet så ska ingen bestraffning ges. Om spelaren som står för nära och aktivt använder denna position för att blockera skottet eller bryta passningen från kastaren så gäller också 8:11a.

Diskvalifikation under de sista 30 sekunderna (regel 8:11b)

Vid diskvalifikation av en försvarande spelare enligt regel 8:5 och 8:6 under de sista 30 sekunderna av matchen, leder endast förseelser enligt regel 8:6 (IHF:s kommentar) till en diskvalifikation som ska rapporteras skriftligt + 7-meterskast. Förseelser av en försvarande spelare enligt regel 8:5 under de sista sekunderna av matchen leder till en diskvalifikation som inte ska rapporteras skriftligt + 7-meterskast.

Vinna fördel under de sista 30 sekunderna (8:11b sista stycket)

Domarna avbryter matchen och dömer 7-meterskast senast när spelaren som tar en passning inte gör mål eller passar vidare bollen

Regel 8:11b är tillämplig om **försälsen** sker under speltiden eller samtidigt som slutsignalen (*se regel 2:4, första paragrafen*). I det här fallet fattar domarna ett beslut baserat på deras observation av fakta (*regel 17:11*).

En diskvalifikation av målvakten (lämnar målgården) enligt regel 8:5 (IHF:s kommentar) leder till 7-meterskast under de sista 30 sekunderna av matchen om förutsättningarna i regel 8:5, sista paragrafen, är uppfyllda eller en förseelse enligt 8:6 begås.

Användande av video (regel 9:2, 17:13)

När ett beslut ska tas efter användande av videoutrustning så förlängs möjligheten att underkänna ett mål, som enligt regel 9:2 annars är det påföljande avkastet, till att vara möjligt fram till omedelbart efter det andra bytet av bollinnehav eller till det efterföljande kastet efter byte av

bollinnehav har utförts. För mer detaljerade anvisningar, se bestämmelserna rörande användande av videoutrustning.

När ett beslut om mål eller inte mål ska tas efter användande av videoutrustning så förlängs möjligheten att underkänna ett mål, som enligt regel 9:2 annars är det påföljande avkastet, till att vara möjligt fram till nästa byte av bollinnehav. För mer detaljerade anvisningar, se bestämmelserna rörande användande av videoutrustning.

Utförande av inkast (regel 11:4)

Ett inkast utförs som ett direkt kast, som passerar sidlinjen, i riktning mot spelplanen.

Användande av fördel vid felaktigt byte eller när tillkommande spelare beträder spelplanen (regel 13:2)

I händelse av felaktigt beträdande av spelplanen enligt regel 4:4-6 (felaktigt byte eller tillkommande spelare på spelplanen) vid en klar målchans har domarna eller delegaten rätt att tillämpa fördelsregeln enligt regel 13:2 tills den klara målchansen är över om den skyldige spelaren inte direkt stör den klara målchansen. Om fördelen ges, gäller inte regel 8:10 b punkt 2.

Beslut om 7-meterskast vid tomt mål (regel 14:1, klargörande 6 c)

Definitionen av en klar målchans i situationer beskrivna i klargörande 6 c när det är en klar och obehindrad möjlighet att kasta bollen i det tomma målet kräver att spelaren har besittning av bollen och tydligt försöker att skjuta bollen direkt mot det tomma målet. Denna definition av klar målchans gäller oavsett typ av regelförseelse och om bollen är i spel eller inte och varje kast måste utföras från korrekt position av kastaren och lagkamraterna.

Utförande av kast (regel 15)

Regel 15:7, tredje stycket, och regel 15:8, innehåller exempel på möjliga felaktigheter vid utförande av kast. Dribbla och lägga ned bollen på golvet (innan man tar upp den igen) är en regelförseelse liksom att låta bollen vara i kontakt med golvet vid utförande av kastet (undantag: målvaktskast).

I det här fallet ska felaktigheter också hanteras i enlighet med föreskrifterna i regel 15:7 och 15:8 (korrigering eller bestraffning).

Diskvalificerad spelare/ledare (regel 16:8)

Diskvalificerad spelare och ledare måste omedelbart lämna planen och avbytarområdet och får inte ha någon kontakt med sitt lag därefter och de måste stanna i sporthallen tills matchen är slut.

Om domarna uppmärksammar ytterligare förseelser av en diskvalificerad

spelare eller ledare efter det att matchen återstartats, eller om en diskvalificerad spelare eller ledare inte stannar i sporthallen tills matchen är slut, måste det rapporteras skriftligen.

Det är dock inte möjligt att ge ytterligare bestrafningar till den berörde spelaren eller ledaren under matchen, deras beteende får inte leda till ytterligare reducering av antalet spelare på planen. Detta gäller även om en diskvalificerad spelare beträder planen.

Extremt osportsligt uppträdande efter diskvalifikation (regel 16:9 d)

Om en spelare, efter att ha blivit diskvalificerad, gör sig skyldig till extremt osportsligt uppträdande enligt regel 16:9 d, så ska spelaren bestraffas med en ytterligare diskvalifikation med skriftlig rapport och hans lag reduceras med en spelare i 4 minuter.

Åskådare som beter sig på ett sätt som utsätter spelare för fara (regel 17:12)

Regel 17:12 ska också tillämpas om åskådare beter sig på ett sätt som utsätter spelare för fara, till exempel genom att använda laserpekare eller att kasta in olika typer av föremål. I sådant fall ska följande åtgärder vidtas:

- om så krävs; matchen avbryts omedelbart och återupptas inte;
- åskådarna ombeds att sluta störa matchen
- om så krävs; åskådare flyttas från aktuell läktare och matchen återstartas inte förrän de aktuella åskådarna har lämnat hallen; hemmalaget ombeds att vidta ytterligare säkerhetsåtgärder; - skriftlig rapport.

Om matchen redan har avbrutits när oegentligheten upptäcks så är regel 13:3 (analogt) tillämplig. Om matchen avbryts vid en klar målchans är regel 14:1 c tillämplig. I alla andra fall ska frikast ges till det lag som var i besittning av bollen, från den plats där bollen befann sig vid spelavbrottet.

Bilagor:

1) Tillåten och otillåten utrustning (4:9)

2) Guide rörande "4 passningar"

Bilaga 1

Kompletterande anvisningar rörande ansiktsmask och andra föremål som inte är tillåtna (regel 4:9)

Hjälm	Inte tillåtet	Alla former av hjälm
Ansiktsmask	Inte tillåtet	Även mask som skyddar del av ansiktet
Nässkydd	Tillåtet	Tejp, mjukt material
Hårband	Tillåtet	Elastiskt material
Huvudscarf	Tillåtet	Elastiskt material
Kaptensbindel	Tillåtet	På överarmen, ca 5 cm och enfärgat
Armbågsskydd	Tillåtet	Mjukt material, tunt, kort
Vristskydd	Tillåtet	Mjukt material, tunt, kort
Fingerband	Inte tillåtet	
Handskar	Inte tillåtet	
Knäskydd	Tillåtet	Mjukt material, inga metalldelar
Ankel-/Vristskydd	Tillåtet	Hårda delar måste täckas över
T-shirt för utespelare som agerar målvakt	Tillåtet	Samma tröjfärg som målvakten

Följande reglemente är bindande regler vid arrangemang som organiseras av IHF och kontinentförbunden.

De kan också användas som rekommendationer för matcher på alla nivåer.

Långärmad undertröja	Tillåtet	Samma färg som speltröjan, tunt material
T-shirt för utespelare som agerar målvakt	Tillåtet	Samma färg som målvaktströjan, hål för siffra fram och bak, hålet ska vara täckt med ett transparent material
Korta underbyxor	Tillåtet	Samma färg som shortsen med undantag av svarta underbyxor som får bäras oavsett den dominerande färgen på shortsen, tunt material
Långa underbyxor	Tillåtet	

Långbyxor	Inte tillåtet	Undantag för målvakt
Sockor		Samma färg
Klädsel för ledare		Skall vara civil- eller sportklädsel och färgen ska skilja sig från motståndarlagets utespelartröjor.

För ytterligare detaljer hänvisas till Bestämmelser rörande skydd och utrustning.

Bilaga 2 - Guide till passivt spel

Guide rörande förändringar av reglerna om passivt spel					
Räknas detta som passning? (situationer före utförandet av det fjärde passet)					
Ex	Händelse anfallare 1	Händelse försvarare	Händelse anfallare 2	Hur spelet fortsätter	Beslut
1	Pass till lagkamrat	Ingen kontakt med bollen	Får bollen under kontroll	Spela vidare	Räknas som passning
2	Pass till lagkamrat	Berör bollen	Får bollen under kontroll	Spela vidare	Räknas som passning
3	Pass till lagkamrat	Berör/blockerar bollen; bollen går tillbaka till anfallare 1	Ingen bollkontakt	Spela vidare	Räknas som passning
4	Pass till lagkamrat	Styr bollen ut över sidlinjen eller yttre mållinjen	Ingen bollkontakt	Inkast anfallande lag	Räknas inte som passning
5	Pass till lagkamrat	Ojusthet mot anfallande 1 vid passning	Kan inte få bollen under kontroll	Frikast anfallande lag	Räknas inte som passning
6	Pass till lagkamrat	Ojusthet mot anfallare 2	Kan inte få bollen under kontroll	Frikast anfallande lag	Räknas inte som passning
7	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställningen	Anfallare får bollen under kontroll igen	Spela vidare	Förvarnings-tecknet gäller inte längre
8	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställningen	Bollen passerar sidlinjen	Inkast anfallande lag	Förvarnings-tecknet gäller inte längre
9	Skott mot mål	Inget agerande	Inget agerande	Mål, avkast	Anfallet avslutat
10	Skott mot mål	Målvakten får bollen under kontroll	Inget agerande	Målvaktskast	Bollförlust/anfallet är avslutat
11	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställningen	Målvaktens lagkamrat får bollen under kontroll	Spela vidare	Bollförlust/anfallet är avslutat
12	Skott mot mål	Försvarare täcker bollen som passerar över sidlinjen eller yttre mållinjen	Inget agerande	Inkast anfallande lag	Räknas inte som passning
13	Skott mot mål	Försvarare täcker bollen	Får bollen under kontroll	Spela vidare	Räknas som passning
14	Skott mot mål	Försvarare täcker bollen	Anfallare 1 får bollen under kontroll igen	Spela vidare	Räknas som passning
15	Skott mot mål	Inget agerande	Får bollen under kontroll	Spela vidare	Räknas som passning

Guide rörande förändringar av reglerna om passivt spel

Situationer efter utförandet av det fjärde passet.

Ex	Händelse anfallare 1 efter det fjärde passet	Händelse försvarare	Händelse anfallare 2	Hur spelet fortsätter	Beslut
1	Skott mot mål	Ingen kontakt med bollen	Får bollen under kontroll	Frikast försvarande lag	Passivt spel
2	Skott mot mål	Försvararen rör bollen	Får bollen under kontroll	Spela vidare	Ytterligare en passning tillåten
3	Skott mot mål	Försvararen täcker bollen	Anfallaren får bollen under kontroll	Spela vidare	Ytterligare en passning tillåten
4	Skott mot mål	Försvararen täcker bollen	Anfallare 1 får bollen under kontroll	Spela vidare	Ytterligare en passning tillåten
5	Skott mot mål	Försvarare täcker bollen som passerar över sidlinjen eller yttre mållinjen	Inget agerande	Inkast anfallande lag	Ytterligare en passning tillåten
6	Skott mot mål	Regelförseelse mot anfallare 1 under passning	Ingen kontakt med bollen	Frikast anfallande lag	Ytterligare en passning tillåten
7	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställningen	Anfallande lag får bollen under kontroll igen	Spela vidare	Förvarningstecke n gäller inte längre
8	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställningen	Bollen passerar sidlinjen	Inkast anfallande lag	Förvarnings- tecken gäller inte längre
9	Skott mot mål	Inget agerande	Inget Agerande	Mål	Anfallet avslutat
10	Skott mot mål	Målvakten får bollen under kontroll	Inget agerande	Målvaktskast	Bollförlust/ anfallet är avslutat
11	Skott mot mål	Målvakt räddar/skott i målställning	Försvarare får bollen under kontroll	Spela vidare	Bollförlust/ anfallet är avslutat

Riktlinjer för Spelplan och mål

Riktlinjer för spelplan och mål

- a) Spelplanen (figur 1) består av en rektangel vilken mäter 40x20 meter. Den bör kontrolleras genom att längden av de två diagonalerna mäts. Från yttersidan av ett hörn till yttersidan av det motsatta hörnet ska de mäta 44,72 meter. Diagonalen för en halva av spelplanen ska mäta 28,28 meter från utsidan av vardera av hörnen till den motsatta utsidan av mitten på mittlinjen.

Spelplanen är utrustad med markeringslinjer vilka kallas ”linjer”. Bredden på mållinjen (mellan målstolarna) är åtta (8) cm liksom målstolarna, alla andra linjer har en bredd av fem (5) cm. Linjer som skiljer angränsande ytor kan ersättas av skillnad i färg mellan ytorna.

- b) Målgården framför målen består av en 3x6 meter rektangel och två anslutande kvartscirkelsektorer vardera med en radie av sex (6) meter. Detta konstrueras genom att en tre (3) meter lång linje ritas parallellt med mållinjen på ett avstånd av 6 meter från den bakre kanten på mållinjen till den främre kanten på målgårdslinjen. På båda sidor fortsätter denna linje i två kvartscirkelbågar med centrumet i det bakre inre hörnet av respektive målstolpe och med en radie av sex (6) meter. Linjerna och bågarna vilka omsluter målgårdsområdet kallas målgårdslinjen. Det yttre avståndet mellan de två punkter där de två bågarna möter den yttre mållinjen på detta sätt mäter 15 meter (diagram 5).
- c) Den brutna frikastlinjen (9 meters-linjen) är lagd parallellt och koncentriskt med målgårdslinjen med en tre (3) meter längre distans från mållinjen. Segmenten och avstånden mellan dem är 15 cm. Segmenten ska skäras av rätvinkligt och radiellt. Måtten på de böjda segmenten är tagna längs den yttre sidan (diagram 5).
- d) Den en (1) meter långa 7-meterslinjen är dragen direkt framför målet parallellt med mållinjen på ett avstånd av sju (7) meter från den bakre kanten av mållinjen till den främre kanten av 7-meterslinjen.
- e) Målvaktens begränsningslinje (4-meterslinjen) direkt framför målet är 15 cm lång. Den är parallell till och fyra (4) meter i väg från mållinjen mätt från den bakre kanten av mållinjen till den främre kanten av 4-meterslinjen. Detta betyder att båda linjerna är inkluderade i detta avstånd.
- f) Spelfältet bör omges av en säkerhetszon om minst en (1) meter längs sidlinjerna och två (2) meter bakom de yttre mållinjerna.
- g) Målet (figur 2) är placerat i mitten av resp. yttre mållinje. Målen måste vara fast förankrade i golvet eller väggen bakom dem. De inre måtten är tre (3) meter brett och två (2) meter högt. Målramen måste vara rektangulär vilket innebär att insidesdiagonalerna mäter 360,5 cm (Maximum 361 cm – minimum 360 cm, i ett och samma mål får skillnaden vara maximalt 0,5 cm).

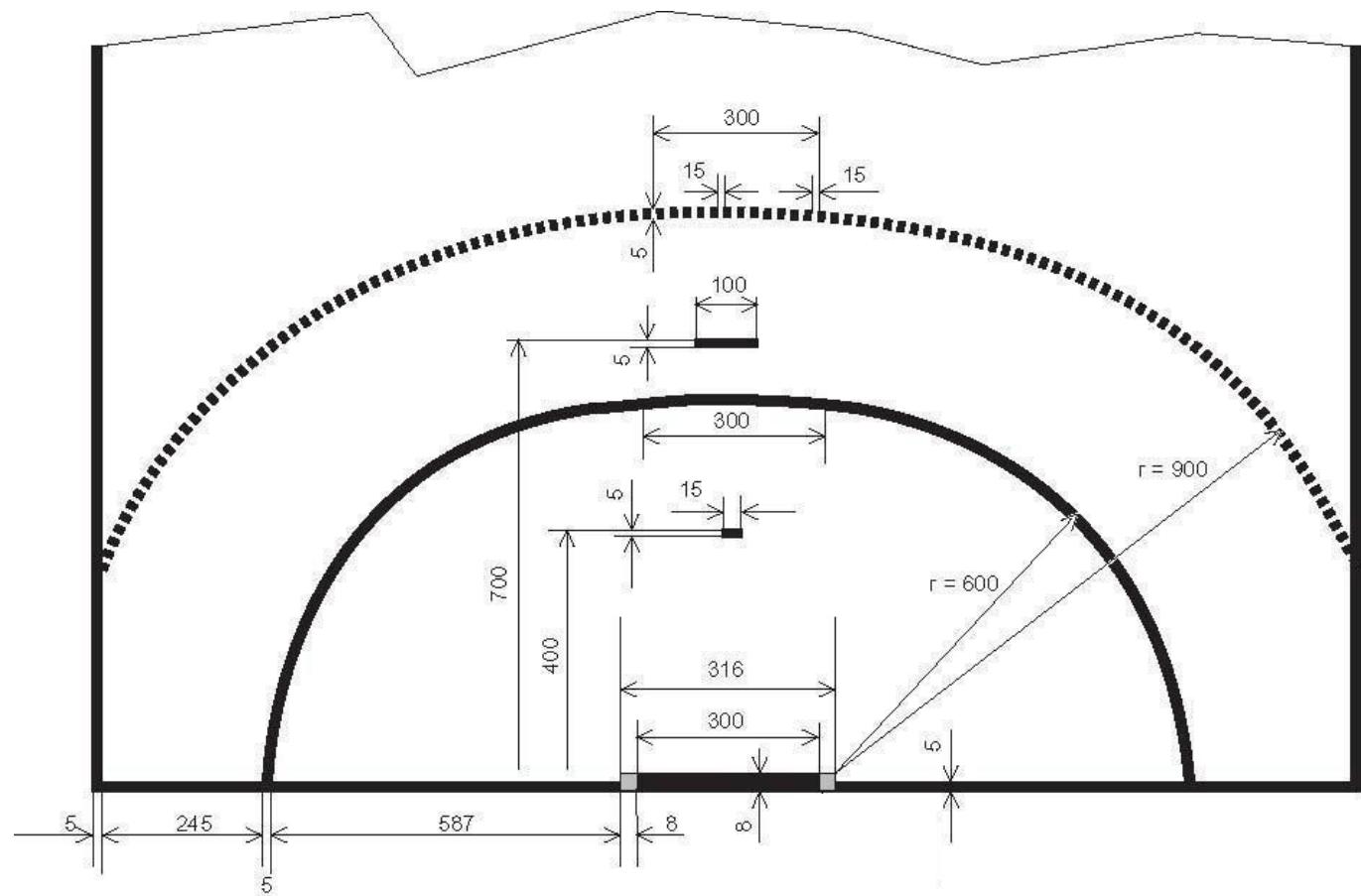
Den bakre sidan av målstolpen ska vara i linje med den bakre kanten på mållinjen (och den yttre mållinjen) vilket betyder att framsidan av målstolpen är placerad tre (3) cm framför den yttre mållinjen.

Målstolarna och den horisontella tvärslån som förenar dem ska vara gjorda av samma material (till exempel trä, lättmetall, eller syntetiskt material) och ha ett fyrkantigt tvärsnitt om 8 cm med rundade hörn med en rundradie på 4+/-1 mm. På de tre sidor som är synliga från spelplanen ska målstolarna och ribban vara målade med band i två färger vilka tydligt kontrasterar mot varandra och mot bakgrunden. De två målen på ett och samma spelfält måste ha samma färger.

Målens färgband mäter i hörnet mellan stolpe och ribba 28 cm i båda riktningarna och i samma färg. Alla övriga band ska vara 20 cm långa. Målen måste ha ett nät, kallat målnät, som måste vara fastsatt på ett sådant sätt att en boll som kastas in i målet inte omedelbart studsar ut eller går igenom målet. Om nödvändigt kan ett annat nät, placerat bakom mållinjen, användas. Avståndet från mållinjen till det andra nätet ska vara ungefär 70 cm men minimum 60 cm.

- h) Djupet på målnätet ska i toppen vara 0,9 meter bakom mållinjen och i botten 1,1 meter, båda mätten med en tolerans av 0,1 meter. Storleken på maskorna ska inte vara större än 10*10 cm. Nätet ska vara fastsatt mot stolpe och ribba. På minst varje 20 cm. Det är tillåtet att binda samman målnätet med extra nätet på ett sådant sätt att inga bollar kan passera mellan näten.
- i) Bakom mål på mitten av den yttre mållinjen och med en distans på ungefär 1,5 meter bör det finnas ett vertikalt fångsnät med en bredd av 9 – 14 meter och en höjd av fem (5) meter från golvet.
- j) I mitten av avbytarområdet vid en av sidlinjerna är bordet för tidtagare placerat. Bordet med en längd av max fyra (4) meter bör placeras 30 – 40 cm över golvet på spelfältet för att säkra översikten.
- k) Alla mått utan tolerans specifikation ska stämma med ISO
  - normen (International Standard Organisation – ISO 2768 – 1:1989).
- l) Handbollsmål är standardiserade av Europa Kommittén för Standardisering, CEN (Comité Européen de Normalisation) som EN 749 i förening med EN 202. 10-1.

Diagram 5 – Målområdet och måttangivelser

Shoot-out - regler & utförande

Allmänt

Fem spelare som är deltagarberättigade vid shoot-outens början nomineras inför shoot-out. Nominerade spelare antecknas av domare och, i förekommande fall, delegat. Dessa skjuter alternnerande motståndarlaget.

Vinnare är det lag som gjort flest mål efter fem försök. Om ett lag har en ointaglig ledning redan innan alla fem (5) försök genomförts avbryts shoot-outen och laget som gjort flest mål har vunnit.

REGLER

Domarna lottar innan shoot-outen för att bestämma sida och vilket lag som ska börja. Om det lag som vinner slantsinglingen väljer att börja shoot-outen så har motståndarna rätt att välja sida. Om det lag som vinner slantsinglingen väljer sida så ska det andra laget börja shoot-outen.

Om ett avgörande inte kunnat nås efter de första fem försöken fortsätter shoot-outen. Vid sådant tillfälle byter lagen sida och det lag som inte började den inledande omgången är det lag som nu startar med sitt sjätte försök. Ordningen för vilket lag som börjar, och sida, byts efter varje omgång om fem kast vardera. I den andra omgången och alla eventuellt därpå följande omgångar avgörs tävlingen så snart som ett lag har gjort fler mål efter det att båda lagen utfört lika många försök.

Även i den andra omgången om fem (5) försök, och eventuellt därpå följande omgångar, utförs försöken av fem (5) olika spelare som nomineras inför varje omgång. Det kan vara samma fem spelare som i den föregående omgången.

Lagen får fritt byta målvakt och exempelvis använda en målvakt för att kasta och en annan för att försvara. Även utespelare kan användas som målvakt men måste då bärä tröja/väst i samma färg och utformning som krävs under ordinarie speltid. Detsamma gäller om man använder sig av en spelare som i protokollet står som målvakt som skytt. Följaktligen får det inte samtidigt i samma lag vara två spelare som bär målvaktströja.

Om antalet deltagarberättigade spelare p.g.a. bestraffningar understiger fem (5) medför det att någon/några i laget får möjlighet att utföra fler än ett (1) försök. I sådant fall ges även det lag som har minst 5 deltagarberättigade spelare motsvarande möjlighet. Detsamma gäller om laget p g a andra särskilda omständigheter (ex. vis skador) saknar 5 spelare som kan utföra shoot-out.

Bestrafningar under shoot-out

Shoot-out är avseende bestraffningar skild från bestraffningar under ordinarie tid och förlängning. Spelare som tidigare bestraffats kan åter varnas under shoot-out.

Förseelser som kräver en högre bestraffning än varning medför diskvalifikation

eftersom det inte föreligger någon speltid under shoot-out och någon utvisning därmed inte är möjlig.

Om försvarande målvakt begår ett regelfel genom att lämna sin målgård under ett anfall ska följande regler tillämpas:

1) Försvarande målvakt rör inte anfallande spelare:

1.1 Om ett regelrätt mål ändå görs döms mål och målvakten varnas.

1.2 Om inget mål görs döms 7-meterskast *) för anfallande lag och målvakten varnas

1.3 Om försvarande målvakt på nytt lämnar sin målgård under kommande försök ska han diskvalificeras. Vilken deltagarberättigad spelare som helst kan vid sådant tillfälle ersätta målvakten

2) Försvarande målvakt rör anfallande spelare:

2.1 Om ett regelrätt mål ändå görs döms mål och målvakten diskvalificeras.

2.2 Om inget mål görs döms 7-meterskast *) för anfallande lag och diskvalifikation (rött kort) för försvarande målvakt

*) Om 7-meterskast döms under shoot-out får vem som helst av de deltagarberättigade spelarna lägga 7-meterskastet.

Som ett undantag från reglerna avseende bestraffningar under shoot-out så gäller följande vid skott i huvudet i enlighet med regel 8:8:

Vid matcher där shoot-out tillämpas före match:

- 2 min på skytten. Vid start av första halvlek börjar laget med en spelare mindre i 2 min och skytten får inte vara på plan under denna tid.

Vid shoot-out efter match:

- Skytten tappar möjligheten till vidare deltagande i shoot-outen.

UTFÖRANDE

Målvakter i respektive lag ska vara placerade i sina respektive målgårdar och målvakten som kastar ska ha minst en fot på mållinjen. Utespelaren ska ha bollen och vara placerad på spelfältet med minst en fot på frikastlinjen (spelaren avgör placering längs frikastlinjen). Alla övriga spelare ska vara placerade i sina respektive avbytarområden.

- 1) När domaren blåser spelar utespelaren bollen till målvakten. Bollen får efter passningen eller vid mottagandet av målvakten inte vidröra golvet.

- 2) När bollen lämnat utespelarens hand får målvakten röra sig framåt. Ingen målvakt får dock lämna sin målgård**). Målvakt i anfallande lag kastar inom 3 sekunder bollen till utespelaren som springer mot motståndarlagets mål. Inte heller under detta pass eller vid mottagandet får bollen vidröra golvet.
- 3) Anfallande spelare måste fånga bollen och försöka göra mål utan att dribbla eller begå någon annan regelförseelse (steg, boll på fot etc.) Om målvakt eller utespelare i anfallande lag begår ett regelfel är anfallet över.

**) I ungdomshandboll kan tävlingsledning besluta att anfallande målvakt får kasta bollen innanför egna frikastlinjen i stället för från egen målgård.

- **Handbollsdomarens tio punkter**
- **PM för domare**
- **PM för tidtagare och sekreterare**
- **PM för föreningar**

Handbollsdomarens tio punkter

1. Ledaregenskaper

Din uppgift är att vara matchledare. I denna egenskap ska du vara lagens medhjälpare då det gäller spelet och inte uppträda som härskare på spelplanen. Även om du måste vara klart medveten om, att mycket beror just på din person, ska du vara angelägen om att synas så litet som möjligt. Därigenom får spelarna förtroende för dig och du själv får auktoritet. Dina avgöranden måste vara klara och korrekta, så att du är rätt vägledare i spelet och inriktar detta efter dess idé.

2. Rättrådighet

Var alltid opartisk och låt aldrig någon inverka på dina domslut. Du får aldrig gå in till en match med förutfattad mening beträffande ett lag eller en spelare. Skulle du känna motvilja mot ett lag, ska du inte åta dig att döma detsamma. Om du dömer juniorlag eller lag i en lägre serie, så tänk på att uppgörelsen är lika viktig för spelarna i den matchen som en elitmatch är för de spelare som deltar i den. Nonchalera aldrig en uppgift, hur ringa den än syns vara, och anse aldrig en uppgift vara under din värdighet.

3. Regelkännedom

Du måste känna till regelbokens paragrafer ordentligt, ty i kunskapen om reglerna ligger själva grunden för dömandet. Det är emellertid lika viktigt att du använder reglerna efter deras andemening och inte efter bokstaven eller paragrafen. I ditt sätt att på spelplanen tolka reglerna visar du din verkliga förmåga.

4. Stränghet

Uppträd med stränghet mot alla tendenser till ojuste spel. Se inte genom fingrarna och vänta på nästa förseelse, utan utdöm redan från början straff enligt den progressiva straff-stegringskalan. Så länge spelarna har uppfattningen att du tvekar när det gäller bestraffningar får du aldrig något ordentligt grepp om spelet. Glöm inte att reglerna också talar om diskvalifikation.

5. Gott omdöme

Om Du inte är absolut säker på din sak ska du hellre fria än fälla. Blås inte av spelet om du därigenom ger felande lag en fördel. Just genom att avvakta utvecklingen av en situation visar du gott omdöme. Att ge signal på rätt ställe och i rätt ögonblick är kännetecknet för en rutinerad domare.

6. God kondition

Innan du åtar dig en match måste du ha klart för dig att du är tillräckligt tränad för uppgiften. En god kondition är nödvändig om du ska kunna följa med ordentligt och uppfatta vad som händer på spelplanen. Du får aldrig tro att du har möjlighet till detta om du placerar dig på en viss bestämd punkt. Som plandomare måste du vara med i alla anfall och följa spelet så nära som möjligt utan att därför springa i vägen för spelarna. Det behövs god kondition för att vara med överallt. Med god kondition följer också psykisk balans.

7. Gott humör

Du ska vara bestämd i ditt uppträdande, men visa gott humör mot spelarna. Därigenom vinner du lättast deras förtroende. Du får inte ilskna till eller använda kraftuttryck till spelarna, utan måste ständigt visa att du är i balans. Självbehärskning

är en viktig sak. Tappa inte humöret eller visa irritation, om inte allt går som det ska. När du talar med spelarna gör det i en lugn och saklig ton.

8. Kurage

Mod och beslutsamhet är A och O för domaren. Har du fattat ett beslut, så stå för det och ändra inte din uppfattning. Har du gjort ett fel, kom då inte med kompensationsdomslut. Ett fel kan inte sonas med ett nytt. Sök aldrig ursäkta eller urskulda ett domslut och diskutera aldrig med publiken.

9. Samarbetsvilja

Håll god kontakt med övriga funktionärer och låt inte dina egna misstag gå ut över dem. Uppträd aldrig överlägset eller nonchalant mot övriga funktionärer. De är dina medhjälpare, som du ska behandla så, att de ger dig bästa möjliga hjälp att leda matchen på ett korrekt sätt.

10. Kamratanda

Kritisera aldrig en kollega då du befinner dig bland publiken eller talar med en spelare, ledare, pressmän och andra. Du har kanske uppfattat situationen på ett helt annat sätt än de fungerande domarna och ska därför inte ta ställning till deras domslut på ett sådant sätt, att de lider skada därav. Tänk på, att nästa gång är det du själv som befinner dig på spelplanen. Diskutera gärna med dina kolleger efter matcherna, men låt vederbörande koppla av ordentligt innan du kommer med kritik.

PM för domare

- 1.** Av Svenska Handbollförbundet eller dess distriktsförbund legitimerad domare är skyldig att på kallelse infinna sig till match. Föreligger förhinder ska detta omedelbart och med angivande av orsak anmälas till den som utfärdat kallelsen. Försummelse kan medföra indragning av legitimationskortet.
- 2.** Domare deltar i match på egen risk och Svenska Handbollförbundet fritar sig, sina distriktsorganisationer och arrangerande föreningar från all ersättningsskyldighet för skador eller dylikt som kan inträffa under utövande av domarskap. Domare och övriga funktionärer är försäkrade enligt RF:s försäkring.
- 3.** Alla matcher spelas enligt Svenska Handbollförbundets regler, om inte förbundet lämnat tillåtelse till avvikelse. Domarna får endast gå utanför reglernas ram, om före matchen handlingar förelagts dem, som bestyrker att förbundet godkänt ändring. Detta gäller också speltid i turneringar, funktionärer eller dylikt. I de fall, där användande av klister eller dylikt är förbjudet ska domarna på uppmaning vara arrangören (hallägaren) behjälplig med kontroll av att denna bestämmelse följs.
- 4.** Vid matcher som ingår i nationellt seriespel, SM-tävlingar samt USM ska matchen ledas av två likaberättigade domare.
- 5.** Domare får inte döma i serie där han är lagansvarig eller tränare. Efter tillstånd av SHF:s Domarkommitté kan domare, trots medlemskap i förening eller sektionsstyrelse, få sanktion att döma i aktuell/a serie/serier. För övriga serier och tävlingar utfärdar respektive distrikts-förbund (SDF) särskilda bestämmelser.
- 6.** Domare har rätt att spela i sådan serie där han tidigare under spelåret dömt men kan sedan inte fungera som domare i aktuell serie. För övriga serier utfärdar respektive distriktsförbund särskilda bestämmelser.
- 7.** Det är domarens absoluta skyldighet:

Att alltid hålla sig informerad om de eventuella förtydliganden och påpekanden angående reglernas tolkning och tillämpning som kan komma att utfärdas under pågående säsong av Svenska Handbollförbundets domarkommitté.

Att alltid infinna sig till match i bästa kondition.

Att inställa sig på tävlingsplatsen i god tid före matchens början.

Att före matchen konferera med sina medhjälpare och ge dem de instruktioner som anses nödvändiga. Om endast en domare infinnar sig får annan kompetent domare sättas in enligt tjänstgörande domares bestämmande. Om ingen annan kompetent domare finns tillgänglig ska matchen ledas av den närvarande

domaren. Domarnas medhjälpare har skyldighet att i god tid, dock senast 30 minuter före matchens början, inställa sig i domarnas omklädningsrum.

8. Domare ska i god tid före matchen genom personlig inspektion av spelplanen se till att densamma är i speldugligt skick samt kontrollera att målnäten är hela. Om några felaktigheter iakttas ska arrangören uppmanas att vidta de åtgärder som erfordras. Anser domarna spelplanen vara i sådant skick att den kan innebära fara för spelarna ska de inte tillåta match på densamma. Underkänner domarna spelplanen av denna anledning och därmed ställer in tävlingsmatchen får den inte igångsättas/fortsätta som vänskapsmatch.
9. Om ett lag av trafikhinder eller annan orsak blivit försenat och domarna inte erhåller något besked inom 15 minuter efter den tidpunkt som fastställs för matchen ska de meddela att densamma avlysts. Matchprotokollet över det närvarande lagets spelare ska lämnas till domarna. Rapport om avlyst match ska sändas till administrerande förbund.
10. Spelare som i omedelbar anslutning till match uppträder på ett sätt som kan skada idrottens anseende eller som är kränkande för domarna ska av dessa vägras ställa upp till spel. Domarna har skyldighet att sända anmälan (anmälan till bestraffning) härom till respektive förbund. Spelare som nekats delta i match innan denna börjat, får ersättas av annan spelare. Den fastställda matchtiden får dock inte förskjutas av denna anledning.
11. Har en match avbrutits på grund av att ljuset slöcknat eller spelplanen blivit så hal att den utgör en fara för spelaren (kondensvatten eller dylikt) ska domarna vänta högst 30 minuter. Kan vid denna tidpunkt inget besked erhållas när spelplanen väntas bli spelduglig ska matchen brytas definitivt. Erhålls en klar uppgift att det vid en viss angiven tidpunkt blir möjligt att spela och denna inte är alltför avlägsen ska domarna avvakta ytterligare. Har domarna en gång meddelat att matchen inte kommer att spelas klart ska ändring i detta beslut inte företas om spelarna hunnit vidta åtgärder med anledning av domarnas ställningstagande.
12. Endast avbytarna, utvisade spelare och ledare (regel 4:1) får befina sig inom avbytarområdet. Tidtagaren och sekreteraren måste sitta i direkt anslutning till detta. Ledare får inte dirigera spelet från annan plats än avbytarområdet. Om spelare blir skadad och liggande på spelplanen, ska domare omedelbart avbryta spelet om han befarar att en svår skada föreligger. Spelet avbryts också omedelbart om den liggande spelarens placering är sådan att han ligger i vägen för spelhandlingen eller löper risk att bli utsatt för ytterligare skada (13:7).

Observera! Först sedan spelet avbrutits och efter tecken av domaren (domartecken17) äger två deltagarberättigade personer rätt att beträda spelplanen.

13. Det är absolut förbjudet för tjänstgörande domare att i samband med match inlåta sig i diskussion med publik eller spelare rörande matchen. Domare är skyldig att upplysa person som söker anledning till diskussion, om denna bestämmelse och kräva respekt

för densamma. Sker inte efterrättelse ska domare göra arrangören uppmärksam på förhållandet.

- 14.** Anmälan till bestraffning skickas till Svenska Handbollförbundet eller till respektive distriktsförbund som spelaren eller ledaren tillhör. Anmälningsblanketter kan rekvireras från SHF:s kontor eller hämtas på SHF:s webbsida för domare: www.domarwebben.se
- 15.** Det är förbjudet att ta ut högre ersättning för domaruppdrag än vad som anges i bestämmelserna. Förseelse häremot bestraffas.
- 16.** Svenska Handbollförbundet eller dess distriktsförbund kan när som helst dra in utfärdat legitimationskort.

PM för tidtagare och sekreterare

- a)** Tidtagare och sekreterare är helt ansvariga för sina uppgiftsområden under matchens förlopp.
- b)** Handbollens spelregler är styrande för tidtagarens och sekreterarens uppgifter.
- c)** Tidtagare och sekreterare är skyldiga att tillägna sig god kännedom om spelreglerna och att tillämpa dem i sportslig anda.
- d)** Tidtagare och sekreterare ska i god tid, dock senast 30 minuter före matchens början, ta kontakt med domarna och komma överens om samarbetet under matchen. Vi matcher med EMP är inställetsetiden en (1) timma innan matchstart.

1. Uppgifter före matchen för tidtagaren:

- a)** Kontrollera att erforderliga hjälpmittel finns: tidtagarbord, väggklocka, tidtagarur, gult och rött kort, visselpipor eller annan signalgivare samt två officiella matchbollar. Utvisningsställ (i enlighet med nationella tävlingsbestämmelser).
- b)** Kontrollera att väggklocka och resultattavla fungerar. Väggklockan får bara användas om den kan manövreras från tidtagarbordet.
- c)** Om väggklockan inte kan manövreras från tidtagarbordet får den inte användas. I sådant fall eller om väggklocka saknas kan tidtagaren använda ytterligare ett tidtagarur som startas vid domarens tecken till avbrott av speltiden.
- d)** Tillse att lagen befinner sig på spelplanen två minuter före matchstart så att presentationer med mera kan utföras och att matchen kan starta på fastställd tidpunkt.

För sekreteraren

Vid internationella matcher:

- a)** Skaffa fram det officiella matchprotokollet.
- b)** Skaffa fram arbetsprotokoll.
- c)** Skaffa fram båda lagens laguppställningar.
- d)** Ta kontakt med lagansvariga för att kontrollera namnen på de inskrivna spelarna med laguppställningarna.

- e) Jämför spelarnas nummer med matchprotokollet. Under turnering måste spelarna hela tiden bära tröja med samma nummer.
- f) Fyll i det officiella matchprotokollet med textade bokstäver eller med hjälp av dator.
- g) Se till att lagansvariga skriver under det officiella protokollet före matchens början, alternativt godkänner EMP-protokollet via dataskärmen.
- h) Använd ett svenskt arbetsprotokoll för anteckningar under matchen avseende mål, målgörare, lag-timeouter, varningar, utvisningar samt diskvalifikationer.

Vid nationella matcher:

- a) Skaffa fram det officiella matchprotokollet.
- b) Skaffa fram arbetsprotokoll.
- a) Kontrollera att matchprotokollet är rätt ifyllt avseende förnamn (hela namnet, inga förkortningar eller smeknamn), efternamn samt födelsedatum (6 siffror). För B-ungdom och yngre anges endast födelseår, utom i USM B-ungdom, där födelsedatum (6 siffror) ska anges.
- b) Kontrollera att respektive lagansvarig har skrivit under matchprotokollet. Övriga ledares namn ska vara textade (gäller pappersprotokoll).
- e) Ställ i ordning utvisningstabla om väggklockan inte kan visa utvisningar.

2. Tidtagarbordet

- a) Tidtagarbordet ska stå vid mitten av en av spelplanens sidlinjer. Ett avstånd av cirka 0,5 meter från sidlinjen rekommenderas.
- b) På höger och vänster sida om tidtagarbordet är lagens avbytarbänkar placerade.
- c) Placeringen vid tidtagarbordet är vid officiella IHF-/EHF-arrangemang i riktning mot spelplanen från höger till vänster följande: delegat, sekreterare, tidtagare, delegat.
- d) Om endast en delegat är närvarande är placeringsordningen: speaker, sekreterare, tidtagare, delegat.
- c) Vid nationella matcher bör placeringsordningen vara från höger till vänster: speaker, sekreterare, tidtagare, delegat.
- d) Vid matcher som ingår i nationellt seriespel, SM-tävlingar samt USM ska godkända funktionärer tjänstgöra.

3. Avbytarområdet

- a)** Inom avbytarområdet får från varje lag endast befina sig avbytare och de utvisade spelarna samt högst fem ledare.
- b)** Avbytare måste inom avbytarområdet bära tävlingsdräkt.
- c)** Alla andra funktionärer eller andra personer, inklusive pressen och så vidare får inte befina sig inom avbytarområdet. Eventuell tolk får uppehålla sig bakom avbytarbänken.
- d)** Den vid tidtagarbordet tjänstgörande tekniska delegaten är ansvarig för övervakningen av regel 4c.

4.Uppgifter undermatchen för tidtagaren

- a)** Kontrollera före matchstart och under matchen att korrekt antal spelare och ledare befinner sig inom avbytarområdet (18:1).
- b)** Kontrollera speltiden, avbrott i speltiden, utvisningstider samt spelares in- och utträde i spelet.
- c)** Beakta beträffande speltiden regel 2:1-7. Speltiden börjar med domarens signal för avkast och slutar med automatisk slutsignal eller tidtagarens slutsignal.
- d)** Vid timeout (2:8-10) stoppas väggklockan direkt och sätts på nytt i gång vid signal för återupptagande av spelet.
- e)** Kan inte väggklockan manövreras från tidtagarbordet används tidtagarur som vid timeout stoppas direkt och startas vid signal för återupptagande av spelet. Vid ett eller flera avbrott av speltiden meddelas lagansvariga – eventuellt också domarna – tidstillägg eller kvarvarande speltid.
- f)** En utvisning eller diskvalifikation ska tydligt markeras av domaren med fastställda tecken och delges den felande spelaren och tidtagaren. Varje av domarna utdömt straff ska kvitteras av tidtagaren med motsvarande tecken.
- g)** Utvisningstiden börjar när domaren ger signal till återupptagande av spelet.
- h)** Utvisade spelare måste stanna på avbytarbänken under utvisningstiden. Diskvalificerade spelare respektive ledare måste lämna avbytarområdet.
- i)** I tvivelaktiga fall ska tidtagaren med en signal (varvid han står upp) göra domaren uppmärksam på att en spelare erhållit en tredje utvisning och att han ska diskvalificeras. Ett sådant förfarande elimineras en anledning till protest på grund av regelfel.

- j) Kontrollera att inträde av avbytare, utträde av spelare, som ska ersättas, samt att in- och utträde av utvisade spelare verkställs enligt regel 4:4.
- k) Endast med domarens tillstånd får ytterligare spelare och ledare beträda spelplanen.
- l) Tidtagaren ska hjälpa domarna så att den fastställda tiden för paus noga iakttas (normalt 10 alternativt 15 minuter, (undantag kan förekomma vid TV-sändningar – tiden räknas från den tidpunkt när första speltiden slutade till dess att domaren med signal för avkast startar andra speltiden)

För sekreteraren

- a) Vid IHF-/EHF-matcher är det lämpligt att sekreteraren under matchen använder ett extra protokoll, till exempel ett svenskt arbetsprotokoll för att inte omedelbart anteckna följande händelser i det officiella matchprotokollet:
- b) Spelare som kommer senare, måste försäkra sig hos sekreteraren att han också är införd i det officiella matchprotokollet.
- c) Sekreteraren ska ha åtminstone ett tidtagarur till förfogande för att kunna hjälpa tidtagaren vid utvisningar.

5. Uppgifter efter matchen

- a) Omedelbart efter matchen ska sekreteraren fylla i det officiella matchprotokollet samt övertyga sig om att detsamma innehåller alla erforderliga och övriga viktiga uppgifter.
- b) Efter iordningställandet av det officiella matchprotokollet ska detsamma skrivas under av domarna liksom av eventuellt tjänstgörande delegat(er).
- c) Det officiella matchprotokollet och de olikfärgade kopiorna fördelas enligt anvisningarna på det officiella matchprotokollet.

PM för föreningar

- 1)** Om ett lag av trafikhinder eller annan orsak blir försenat och konstaterar att det inte hinner till spelplatsen i tid, har föreningen skyldighet att snarast dock senast 15 minuter efter utsatt matchstart underrätta domarna (detta kan ske genom arrangören) och meddela den beräknade ankomsttiden. Arrangören meddelar publiken den ungefärliga matchstarten.
- 2)** Protokollet ska överlämnas till sekreteraren i god tid före matchen, vederbörligen ifyllt och ska uppta såväl för- som efternamn. Initialer är alltså inte tillåtna.

I matchprotokollet ska anges födelsedatum (6 siffror). För B-ungdom och yngre anges endast födelseår utom i USM för B-ungdom där födelsedatum (6 siffror) ska anges. Lagansvarig är genom underskriften av protokollet ansvarig för uppgifternas riktighet.

- 3)** Protest mot spelplanen och/eller utrustning kan inte tas upp till behandling om den inte blivit framförd till domarna före matchens början. Protest gjord till domarna måste fullföljas hos förbundet.
- 4)** Skadas en spelare före matchen, till exempel under uppvärmening på spelplanen får en annan ersätta den skadade. Protokollet ska i sådant fall ändras. Avbytare som inte deltagit i spelet får däremot inte ersättas om han skulle bli oförmögen att delta sedan domarna blåst till spel. De i protokollet inringade spelarna anses sålunda ha deltagit även om de inte medverkat i spelet. Saknas inringning anses samtliga spelare ha deltagit.
- 5)** Har ett lag inte fullt antal spelare meddelas sekreteraren när spelaren/spelarna anländer till hallen ombytt/a och klar/a, och matchprotokollet kompletteras. I övrigt får ändring i matchprotokollet inte förekomma sedan matchen börjat.
- 6)** Skulle domslut fällas, som enligt Regel 17:11 står i motsägelse till reglerna, har den lagansvarige rätten att protestera. Om protesten inte medför någon åtgärd av domarna har protesterande föreningen möjlighet att inom 60 minuter inkomma med anmälan till administrerande förbund. Detta kan göras via fax, sms eller telefon.
- 7)** Spelare måste ovillkorligen rätta sig efter de föreskrifter som gäller i hallen.
- 8)** Om två lag har lika tröjfärg ska det lag som står som bortalag på protokollet byta till annan färg.